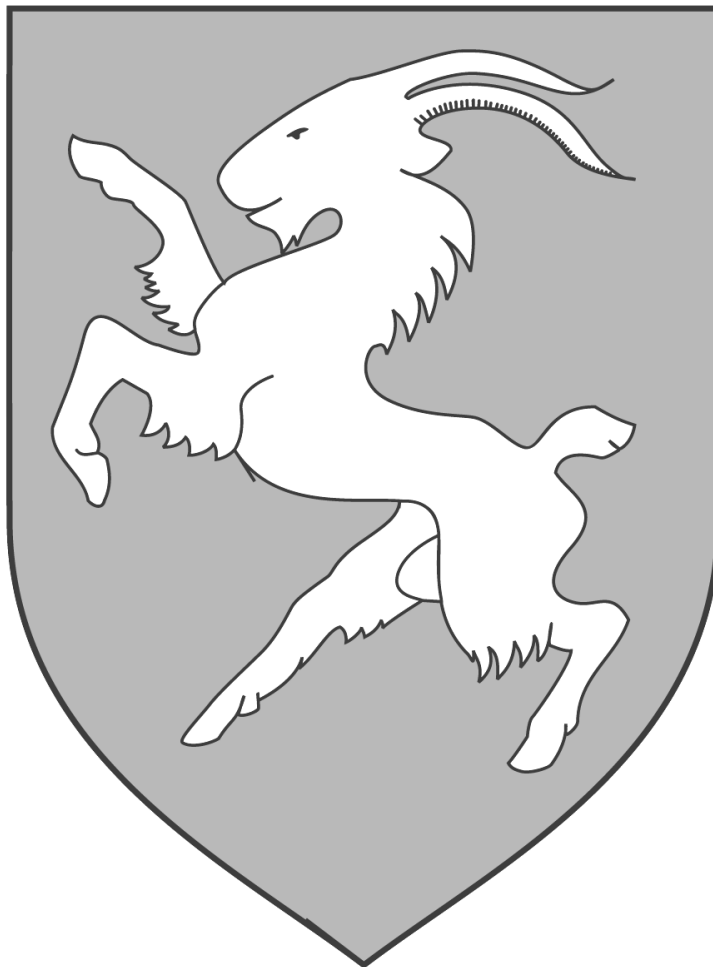

GETA KOMMUN

B U D G E T 2 0 1 0

Fastställd i kommunfullmäktige 14.01.2010

GETA KOMMUNS BUDGET FÖR ÅR 2010 OCH EKONOMIPLAN FÖR ÅREN 2011-2012

1. EKONOMISK ÖVERSIKT	3
EKONOMISK ÖVERSIKT FÖR DEN KOMMUNALA SEKTORN	3
GETA KOMMUNS SITUATION	5
2. BUDGETERINGS- OCH BOKFÖRINGSREGLER	7
2.1 STADGANDEN OM BUDGET	7
2.2 BUDGETENS STRUKTUR OCH UPPGIFTER	8
2.3 RESULTATRÄKNINGSDELEN	8
2.4 DRIFTSEKONOMIDELLEN	8
2.5 FINANSIERINGSDELEN	9
2.6 INVESTERINGSDELEN	9
3. BUDGETEN 2010	10
3.1 BUDGETENS BINDANDE NIVÅER	10
3.2 DISPOSITIONSPANER	10
3.3 ÄNDRING AV BUDGETEN	10
RESULTATRÄKNINGSDELEN	11
DRIFTSEKONOMIDELLEN	14
KOSTNADER FÖR UPPGIFTSOMRÅDEN SAMMANLAGT	14
UPPGIFTSOMRÅDEN	14
KOMMUNLEDNING	14
ALLMÄN SOCIAL VERKSAMHET	17
HEMSERVICE OCH ÄLDREOMSORG	23
BARNOMSORG	27
UNDERVISNINGSVERKSAMHET	30
BIBLIOTEK OCH KULTUR	34
BYGGNADSTILLSYN OCH KANSLI	36
BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR	38
TRAFIKLEDER OCH ALLMÄNNA OMRÅDEN	40
VATTEN OCH AVLOPP	41
AVFALLSHANTERING	42
BRAND- OCH RÄDDNINGSNÄMNDEN	43
LANTBRUKSNÄMNDEN	45
FINANSIERINGSDELEN	47
INVESTERINGSDELEN	48
EKONOMIPLANEDELEN	49
BALANSRÄKNINGSDELEN, AVSKRIVNINGAR	51

1. EKONOMISK ÖVERSIKT

EKONOMISK ÖVERSIKT FÖR DEN KOMMUNALA SEKTORN

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) gör två gånger per år en ekonomisk översikt för den kommunala sektorn på uppdrag av Ålands kommunförbund. Rapportens huvudsakliga syfte är att förse de åländska kommunerna med aktuellt ekonomiskt underlag för en bedömning av framtidsutsikterna med särskild hänsyn till de behov som framkommer i anslutning till budgetprocessen. Här följer sammanfattningen av Åsubs översikt per oktober 2009:

Åland har ännu så länge klarat sig relativt sett bra under den djupa internationella lågkonjunkturen som började med finanskraschen hösten 2008. Krisen kommer dock framöver att påverka de åländska företagen, den offentliga sektorn och hushållen. Botten ser visserligen ut att vara nådd i den globala ekonomiska krisen, men Finlands återhämtning blir långsam och utdragen. Detta i sin tur innebär att Åland får räkna med eftersläpande negativa, indirekta effekter, exempelvis i form av en minskad avräkningssumma under flera år framöver.

Inom det privata näringslivet såg vi att företagens omsättning sjönk kraftigt under det första halvåret 2009, och beräknas sammantaget bli svag under andra hälften av året. De indirekta följderna av krisen kommer att bli kännbara på Åland. Dels genom en fortsatt svag efterfrågan från hushållens sida men också mer långsiktigt genom de effekter som fortplantar sig via den förestående åtstramningen av den offentliga ekonomin.

Vi tror att vi kommer att få se en krympande BNP för Åland tre år i rad. I huvudsak är detta en effekt av utflaggningen av färj- och passagerartonnage, även om en del av effekterna härrör sig från den globala konjunkturergång. För 2008 räknar vi med en minskning i BNP motsvarande -0,7 procent, för 2009 med -5,8 procent, och slutligen med -2,7 procent 2010. Utan utflaggningar hade vi haft en svagt positiv tillväxt 2008-2010.

Landskapet Ålands budget finansieras till stor del av ett avräkningsbelopp på 0,45 procent av statens inkomster (exklusive upplåning). Då det ekonomiska läget i Finland snabbt försämrades hösten 2008 och recessionen fördjupades under vintern, påverkades avräkningsinkomsten negativt. Dessutom införde staten skattelättnader år 2008, som medförde att statens inkomster och sålunda avräkningsbeloppet minskade.

Ålandsdelegationen var således tvungen att hösten 2009 skriva ned beloppet för år 2008 med cirka 5,5 miljoner euro, ett belopp som landskapet måste betala tillbaka. Avräkningsbeloppet för 2008 har fastställts till 199,3 miljoner euro och år 2009 beräknas klumpsumman sjunka till cirka 170 miljoner euro, för att ytterligare sjunka till runt 167 miljoner euro år 2010.

Som om detta inte vore nog. Den så kallade flitpengen, som blir aktuell då de i landskapet debiterade inkomst- och förmögenhetsskatterna överstiger 0,5 procent av motsvarande skatt för hela Finland, kommer att minska avsevärt år 2008 och uppskattas uppgå till endast 3,1 miljoner euro. För skattegottgörelsen är systematiken sådan att 2008 års belopp tas upp i 2010 års budget. Orsakerna till den stora minskningen av skattegottgörelsen ifjol kan delvis förklaras med att de konjunktur känsliga samfundsskatterna och kapitalinkomstskatterna minskade enligt preliminära uppgifter med hela 55 respektive 42 procent år 2008. Skattegottgörelsen för år 2009, som tas upp i 2011 års budget, uppskattas uppgå till runt 17 miljoner euro. År 2010 uppskattas beloppet åter sjunka, till runt 12 miljoner euro, vilket tas upp i 2012 års budget.

De åländska kommunernas ekonomi finansieras i huvudsak av skatteintäkter, landskapsandelar och olika avgifter. Skatteinkomsterna är den mest betydelsefulla

inkomstkällan för kommunsektorn, medan landskapsandelarna utgör den näst största inkomstkällan.

En närmare titt på utvecklingen av de tre skatteslagen sammantaget visar att skatteinkomsterna år 2008 preliminärt minskade med tre procent eller 2,3 miljoner euro. Orsaken till minskningen är att kommunernas andel av samfundsskatterna minskade med nästan 55 procent eller med 6,2 miljoner euro. Förvärsinkomstskatterna ökade med nästan sex procent eller med 3,85 miljoner euro.

I år beräknas skatteinkomsterna sammantaget öka med sex procent. Förvärsinkomstskatterna beräknas dock sjunka något, som ett resultat av utflaggningarna och avdragsförändringarna under året. Samfundsskatterna uppskattas uppgå till 10 miljoner euro, förutsatt att lagtinget höjer kommunsektorns andel av företagsskatterna från 22,03 till 32,03 procent. Om Lagtinget istället beslutar att bibehålla kommunernas andel av samfundsskatten på 22,03 procent, uppskattas samfundsskatterna år 2009 till knappt 6,9 miljoner euro.

År 2010 förväntas skatteinkomsterna totalt minska med 4,8 procent, eftersom både förvärsinkomstskatterna och samfundsskatterna uppskattas sjunka. Förvärsinkomstskatterna beräknas sjunka till cirka 68,4 miljoner euro (-1,6%) och kommunernas samfundsskatter uppskattas sjunka till 7,2 miljoner euro (-28%). Om Lagtinget beslutar att bibehålla kommunernas andel av samfundsskatterna på 22,03 procent, sjunker dock samfundsskatterna år 2010 till knappt fem miljoner euro. Kommunernas inkomster från fastighetsskatterna är inte så stora (runt 1,5-1,6 miljoner euro), men de utvecklas stabilt.

Den totala skattefinansieringen, det vill säga skatteinkomsterna och landskapsandelarna (inklusive landskapsandelar i form av kompensationer) sammantaget, ökade preliminärt med 7,8 procent år 2008, trots att skatteinkomsterna minskade med tre procent. Landskapsandelarna ökade nämligen med hela 38,8 procent eller 10,6 miljoner euro, som ett resultat av det nya landskapsandelssystemet.

I år beräknas skattefinansieringen öka med sju procent eller 8,0 miljoner euro, förutsatt att kommunernas andel av samfundsskatten höjs från 22,03 till 32,03 procent. Skatteinkomsterna förväntas då nämligen öka med sex procent eller 4,6 miljoner euro och landskapsandelarna beräknas öka med 9,2 procent eller 3,5 miljoner euro.

År 2010 förväntas dock skattefinansieringen minska med 2,0 procent på grund av lägre beräknade skatter, trots att vi har räknat med att landskapsandelarna ökar med 3,4 procent eller 1,4 miljoner euro. Om inte den lagstadgade indexförhöjningen görs, minskar kommunernas skattefinansiering med 2,8 procent år 2010.

GETA KOMMUNS SITUATION

De efterlängtade och från Getas sida länge efterlysta förändringarna av reglerna om landskapsandelar till kommunerna trädde i kraft år 2008. För Geta kommuns del var detta en synnerligen efterlängtd reform. Geta kommun är nu placerad i samma kommunstrukturgrupp som skärgårdskommunerna. Detta innebär att alla typer av landskapsandelar från år 2008 erhålls till högsta möjliga belopp. Reformen ger kommunen en betydande ökning av de garanterade intäkterna. Så här i efterhand kan vi nu bara konstatera att reformen borde ha genomförts för flera år sedan, vilket kommunen länge hävdade. Den ekonomiska situationen har under de senaste åren varit så negativ att kommunen nu har en oproportionerligt stor skuldbörda. Tyvärr tar den nya landskapsandelsreformen inte hänsyn till detta utan kommunen är nu tvungen att under lång tid framöver föra en fortsatt återhållsam politik för att balansera ekonomin i kommunen. Denna uppgift är ett märkta svårt åliggande.

De lagstadgade uppgifter som kommunen har tenderar hela tiden att öka. Inte ens de förhöjda landskapsandelarna räcker, varken för innevarande år eller det kommande budgetåret, för att täcka kommunens behov. Enligt liggande budget har Geta kommun ett positivt årsbidrag, men efter avskrivningar erhålls ett svagt negativt årsresultat. Det nya landskapsandelssystemet förutsätter även att kommunerna själva genom eget överskott finansierar framtida nödvändiga investeringar, vilket Geta kommun enligt nu rådande situation inte kommer att kunna göra. Med återkommande negativa resultat i bokslutet och en redan stor skuldbörda per invånare kommer Geta kommun inte att kunna genomföra varken nödvändiga investeringar eller investeringar som skulle kunna leda till långsiktiga driftsbesparingar och miljöåtgärder. I dagsläget är utrymmet för kommunal utveckling begränsat.

Geta kommuns ekonomi är i begränsad utsträckning avhängig konjunktursvängningar och samhällsekonomisk situation i omvärlden. Kommunens ekonomiskt ansträngda situation kan härledas till en befolkningsstruktur präglad av en under den senare hälften av det förra seklet successiv avfolkning och därav åldrande befolkning, samt en av tradition av primärnäringarna dominerad näringsstruktur. Kommunen har hela Ålands i särklass lägsta skattekraft mätt i beskattningsbar inkomst per invånare. Det ackumulerade underskottet och skuldbördan har vuxit sig stor till följd av kommunen fram till nyligen inte erhållit det landskapsunderstöd som följer av den nuvarande placeringen i befolkningsstrukturgrupp nummer ett. Sett till kommunens geografiska läge, närings- och befolkningsstruktur har kommunen i detta avseende varit missgynnad till följd av att den högsta stödnivån tidigare varit förbehållen skärgårdskommunerna.

Det nya landskapsandelssystemets gynnsamma effekter förtas emellertid delvis av det faktum att det åländska landskapsandelssystemet, till skillnad från det finländska statsandelssystemet, för år 2010 inte ser ut att kompensera kommunerna för det omfattande skattebortfallet till följd av de av riksdagen införda nya, utökade och förändrade skatteavdragen. Det nya inkomstskatteavdraget, utökade grundavdraget och förändrade pensionsavdragen innebär minskade skatteintäkter för kommuner med stor andel pensionärer och låginkomsttagare. Geta kommun drabbas sannolikt hårdast i hela Finland. De nya avdragen innebär enligt prognos för år 2010 ett skattebortfall för de åländska kommunerna om i genomsnitt 67 euro per invånare. För Getas del innebär dock de nya avdragen ett prognostiserat skattebortfall om hela 110 euro per invånare, alltså totalt 50.000 euro år 2010.

Under år 2008 hade Geta kommun för första gången på länge en positiv befolkningsutveckling, med en nettoökning från 443 till 456 invånare - det vill säga 13 personer (3 %, och därmed relativt befolkningen näst mest på Åland). Det upplevs vidare som att intresset för att bo och verka i Geta ökar. Under år 2008 och 2009 har ett flertal nya bostadshus färdigställts. Till kommunkansliet kommer förfrågningar kring tillgänglig mark och hyreslägenheter. Samtliga hyreslägenheter i kommunen är uthyrda, och kön av

intresserade potentiella inflyttare växer. Inom kommunen har under år 2009 förnyad delgeneralplan fastställts för Vestergeta by och framtagande av detaljplan för området beställts. I planen avsätts mer mark för bostadsbyggande. Även inom näringslivet rör det på sig. Egen- och småföretagandet är bland Ålands högsta per invånare och exempel finns på befintliga företag inom turistbranschen och servicesektorn som har omfattande planer på vidare expansion.

I det liggande bugetförslaget ökar verksamhetskostnaderna marginellt med en knapp procent, medan verksamhetsintäkterna ökar med nära 30 procent jämfört med budgeten för år 2009. Detta främst till följd av en uppskattat måttlig löneutveckling och sänka lönebikostnader, samt nya intäkter till följd av avfallshantering i egen regi samt flertalet höjda avgifter. Avfallsavgifterna liksom vatten- och avloppsavgifterna grundar sig i principen att verksamheterna skall vara självbärande. De totala skatteintäkterna beräknas liksom landskapsandelarna öka med drygt tre procent jämfört med budgeten för år 2009, trots sannolikt uteblivna indexjusteringar av landskapandelarna och ej kompenserade skatteavdrag. Den budgeterade skatteintäkten anges utgående från erhållna kalkyler från skattemyndigheterna och Åsub i november 2009.

Kommunen har under år 2009 fått färdigställt tillbyggnaden av Hemgården med tre rum/vårdplatser. Investeringen var kostnadsberäknad till 390.000 euro och projektet höll sig inom denna ram. Geta kommun erhöll för denna tillbyggnad landskapsandelar enligt det gamla systemet, omfattande 197.820 euro. Ytterligare fanns till kommunens disposition en donationsfond på cirka 100.000 euro som användes för denna investering. Nettoinvesteringskostnaden för kommunen stannade därmed på i runda tal drygt 30.000 euro för denna för framtiden synnerligen viktiga investering.

Under år 2009 har utredningarna färdigställts rörande nyttjandet av lokaler för skola och daghem. Skolan har betydande överkapacitet samtidigt som daghemslokalerna är i behov av renovering och behovsanpassning av såväl arbetsmiljö- som ändamålsenlighetsskäl. Det vore utrymmesmässigt helt möjligt och pedagogiskt försvarbart att flytta daghemmets verksamhet till skolans lokaler, men en del ombyggnader skulle förutsättas. En ytterligare arbetsgrupp har sett över alternativen till en flytt, och kommunfullmäktige har på kommunstyrelsens förslag beslutat avföra frågan rån den politiska agendan för den här gången. I liggande budget för år 2010 utgår man ifrån att befintliga daghemslokaler skall upprustas och iordningställas.

Geta kommun har de största och viktigaste investeringarna klara och har fått dessa delfinansierade i enighet med det gamla landskapsandelssystemet. Det nya landskapsandelssystemet ger kommunen betydligt högre garanterade kostnadsersättningar än tidigare, men ger ytterst begränsad möjlighet till extra stöd därutöver samt förutsätter att kommunerna själva sparar ihop till sina framtida investeringar. Med en ökande befolkning och fortsatt stort intresse för boende och verksamhet i kommunen är förutsättningarna goda och kommunen står väl rustad för framtiden, även om det kan upplevas besvärande att än en gång behöva budgetera för ett om än svagt men ändå negativt årsresultat för år 2010.

2. BUDGETERINGS- OCH BOKFÖRINGSREGLER

2.1 STADGANDEN OM BUDGET

Kommunerna följer fr.o.m. 1999 i tillämpliga delar den privata sektorns bokföringslag. Handels- och industriministeriets bokföringsnämnds kommunsektions anvisningar har följts vid uppgörande av budgeten.

Budgeten för 2010 har uppgjorts enligt bestämmelserna i kommunallagens 10 kapitel 64 §:

Kommunen skall varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Förslaget till budget skall upprättas av styrelsen och överlämnas till fullmäktige före utgången av november månad. Fullmäktige skall anta budgeten före utgången av året.

Budgeten skall innehålla målen för kommunens verksamhet och ekonomi samt föreslagna ändringar i verksamheten och skall göras upp så att förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas.

Av budgeten skall framgå de anslag och beräknade inkomster som verksamhetsmålen förutsätter samt hur finansieringsbehoven skall täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten skall bestå av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Budgeten skall iakttas i kommunens verksamhet och hushållning. Beslut om ändringar i budgeten fattas av fullmäktige.

Viktiga bestämmelser finns även i kommunens förvaltningsstadga:

81 §

Verkställighet av budgeten

Kommunfullmäktige antar i budgeten verksamhetsmål, anslag och beräknade inkomster för de enskilda organens uppgifter och projekt. Kommunstyrelsen, nämnder eller direktioner antar dispositionsplaner som grundar sig på budgeten. Kommunstyrelsen utfärdar vid behov verkställighetsdirektiv till budgeten förutom de direktiv och anvisningar som finns i budgeten. Nämnd kan också utfärda sådana direktiv.

82 §

Ändringar i budgeten

Ändringar i budgeten skall föreläggas kommunfullmäktige under budgetåret. Efter budgetåret kan ändringar i budgeten behandlas endast i vissa undantagsfall. Efter det att bokslutet har undertecknats kan förslag till ändringar i budgeten inte föreläggas fullmäktige.

Vid förslag till ändringar i anslagen bör också utredas vilken verkan ändringarna får på målen för verksamheten och på de beräknade inkomsterna. Likaså måste man, innan ändringar görs i målen för verksamheten eller i de beräknade inkomsterna, utreda ändringarnas inverkan på anslagen.

Målen styr anslagens användningsändamål, kvantiteten eller kvaliteten hos de tjänster som skall produceras eller anger den riktning i vilken verksamheten skall utvecklas.

Verksamhetsmålen kan uppdelas på

Kvantitet - stycketal, vikt, mått m.m.

Kvalitet - varans och tjänstens kvalitet, helhetskvalitet

Effektivitet - €/prestation

Dessa kan vara bindande eller enbart som motivering. Fullmäktige fastställer vilka mål som är bindande.

2.2 BUDGETENS STRUKTUR OCH UPPGIFTER

Budgetens struktur år 2010 är densamma som för år 2009.

I kommunens budget för år 2010 anges både externa och interna utgifter och inkomster. Internt är det främst kostnaderna för fastighetsskötsel, matservicen och interna hyror som fördelats.

Kommunallagen förutsätter inte någon formell balansering av inkomsterna och utgifterna på årsnivå, dvs att kommunerna skall sträva efter att årligen uppvisa nollresultat. Räkenskapsperiodens resultat enligt budgeten kan visa över- eller underskott. I verksamhetsberättelsen eller i samband med att den föreläggs fullmäktige skall kommunstyrelsen föreslå åtgärder som gäller disponeringen av räkenskapsperiodens resultat samt balanseringen av ekonomin.

2.3 RESULTATRÄKNINGSDELEN

Resultaträkningsdelen visar hur väl inkomstfinansieringen räcker till för att täcka de utgifter, räntor och övriga finansiella utgifter som den kommunala servicen medför samt de planliga avskrivningar som egendomens förslitning förutsätter.

Mellanresultat i resultaträkningen

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget anger hur mycket av driftsekonomin kostnader som skall täckas med skatteintäkter och landskapsandelar.

Årsbidrag

Årsbidraget, som är den viktigaste posten, är ett mellanresultat som beskriver kommunens totala inkomstfinansiering. Av årsbidraget framgår huruvida kommunens inkomstfinansiering räcker till för att täcka kostnaderna för produktionsfaktorer med lång verkningstid, dvs. avskrivningarna på anläggningstillgångar. Före årsbidraget anges intäkter och kostnader för den regelbundna verksamheten. Genom att de extraordinära posterna och avskrivningarna placerats efter årsbidraget garanteras att årsbidraget för olika år och olika kommuner är jämförbart.

I en kommun där ekonomin är i balans täcker årsbidraget avskrivningarna enligt plan. Avskrivningarna enligt plan bör motsvara det genomsnittliga årliga behovet av reinvesteringar. Ett årsbidrag som täcker reinvesteringarna innebär att kommunen inte behöver skuldsätta sig, realisera anläggningstillgångar eller minska sitt rörelsekapital för att hålla produktionsmedlen funktionsdugliga.

Årets resultat och överskott/underskott

Årets resultat visar verksamhetens resultat när även extraordinära poster och avskrivningar beaktats och överskott/underskott när även bokslutsdispositionerna (bl.a. ändringar i reserveringar och fonder) medtagits.

2.4 DRIFTSEKONOMIDELEN

Geta kommuns driftsekonomidel består av 13 uppgiftsområden enligt följande:

- Kommunledning
- Allmän social verksamhet
- Hemservice och äldreomsorg
- Barnomsorg
- Undervisningsverksamhet
- Bibliotek och kulturaktiviteter

- Byggnadstillsyn (gemensam nämnd med Finström)
- Byggnader och anläggningar
- Vatten och avlopp
- Avfallshantering
- Trafikleder och allmänna områden
- Brand- och räddningsnämnden, gemensam för norra Åland
- Lantbruksnämnden, gemensam för norra Åland

Kommunens verksamhet styrs genom de planer som ingår i driftsekonomidelen. I budgetens driftsekonomidel ställer fullmäktige upp målet för verksamheten samt anvisar ifrågavarande organ de anslag och beräknade inkomster som behövs för skötseln av uppgiften eller uppgifterna. Kommunen definierar själv de uppgiftshelheter för vilka fullmäktige ställer upp verksamhetsmål och godkänner anslag och beräknade inkomster.

2.5 FINANSIERINGSDELEN

Finansieringskalkylen utgör en central del av kommunernas budget och bokslut. Med hjälp av den samlas internt tillförda medel, investeringar och andra kapitalutgifter samt kapitalfinansiering i en enda kalkyl.

Finansieringen av verksamheten presenteras i budgetens finansieringsdel, som skall ingå i kommunens budget vid sidan av resultaträknings-, driftsekonomi- och investeringsdelarna.

2.6 INVESTERINGSDELEN

Kostnadskalkylen anger projektets totala beräknade, återstående investeringskostnad, oberoende av hur denna kostnad fördelas över olika år.

Om förverkligandet av ett projekt eller en del av ett projekt försenas jämfört med den tidtabell som man har räknat med i budgeten, skall anslagen för denna investering periodiseras om. Kommunen kan reservera medel för kommande investeringar genom att göra en investeringsreservering av räkenskapsperiodens överskott. Användningen av en investeringsreservering eller -fond för finansieringen av ett projekt eller en projektgrupp skall framgå separat i en bindande motivering. Däremot kan kommunen inte reservera medel för pågående eller kommande investeringar genom att omvandla outnyttjade anslag till reservationsanslag.

Gränsen mellan investeringar och driftsanskaffningar

Kommunfullmäktige beslöt 12.11.2008/82 § att gränsen mellan investeringar och driftsanskaffningar sänks till 3.500 euro. Förändringen införs till 2010 års budget.

Gränsen för småanskaffningar för år 2010 är därmed 3.500 €, vilket utgör gränsen mellan driftsekonomidelen och investeringsdelen. Här finns även undantag från regeln t.ex. om man anskaffar en särskild grupp inventarier i vilken olika inventarier ingår, var för sig till mindre belopp, men deras sammanräknade anskaffningsvärde överstiger gränsvärdet. I dylika fall kan totalanskaffningen räknas ihop och budgeteras i klump under investeringsdelen.

Att märka är att t.ex. årsunderhåll inte skall aktiveras trots att beloppet klart kan överstiga gränsen för småanskaffning, medan en ombyggnads- eller grundförbättringsutgift som överstiger gränsvärdet är en investering.

3. BUDGETEN 2010

3.1 BUDGETENS BINDANDE NIVÅER

Driftsekonomidelen

I driftsekonomidelen finns som tidigare den löpande verksamhetens kostnader, intäkter och nettobelopp angivna. Anslagen och de beräknade intäkterna (exkl. interna poster) per uppgiftsområde föreslås för år 2010 vara bindande gentemot kommunfullmäktige till nettobelopp. Givna mål anses som riktgivande om fullmäktige inte beslutat annat. Kommunfullmäktige beslutar således skilt vilka mål som är bindande.

Investeringsdelen

Bindningsnivån inför kommunfullmäktige gäller såväl de beräknade inkomsterna som utgifterna per projekt.

Resultaträkningsdelen

Följande poster är bindande till nettobelopp:

Skatteintäkter

Landskapsandelar för driften

Ränte- och övriga finansiella intäkter och kostnader

Extraordinära intäkter och kostnader

Finansieringsdelen

Anslaget för ökning eller minskning av långfristiga lån är bindande.

3.2 DISPOSITIONSPLANER

Sedan fullmäktige godkänt budgeten, förser kommunstyrelsen den med verkställighetsdirektiv och ger den till nämnderna och övriga enheter som skall följa den.

Härefter fastställer kommunstyrelsen eller ifrågavarande nämnd en dispositionsplan, genom vilken den preliminära dispositionsplanen justeras till att motsvara fullmäktigebesluten. Samtidigt fattar organet sina egna beslut om hur uppgifterna skall utföras och anslagen användas. Utgående från de mål som fullmäktige godkänt ställer organet i dispositionsplanen upp exaktare mål.

3.3 ÄNDRING AV BUDGETEN

Om ändring i budgeten beslutar fullmäktige. Rätten och skyldigheten att föreslå ändringar i budgeten gäller på samma sätt både anslagen och målsättningarna. När ett anslag höjs eller en beräknad inkomst sänks skall behovet att ändra målsättningarna för verksamheten bedömas. Bestämmelser om tilläggsbudget finns inte längre.

Ändringar i budgeten skall man sträva efter att göra omedelbart under budgetåret, genast när det blir klart att en ändring är nödvändig. Om överskridningen av ett bindande anslag eller underskridningen av en beräknad inkomst väsentligt inverkar på räkenskapsperiodens resultat, skall den såsom ändring föreläggas fullmäktige för godkännande innan bokslutet överlämnas till revisorerna för granskning.

Delanslagen under respektive anslag omdisponeras av kommunstyrelsen vad gäller anslaget för Kommunledning och anslagen under resultaträkningsdelen. Nämnderna har rätt att inom ramen för sina anslag omdisponera medel mellan delanslag. Såvida kommunstyrelsen eller nämnden ej annorlunda förordnat omdisponerar avdelningscheferna medlen på kontoslagnivå. Överföring av medel mellan personalutgifter och övriga utgiftsslag avgörs dock i regel av respektive nämnd eller kommunstyrelsen.

RESULTATRÄKNINGSDELEN**RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2010, exklusive interna poster**

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Egentlig verksamhet					
Externa intäkter sammanlagt	32,2	274 121	207 302	238 847	235 372
Externa kostnader sammanlagt	1,2	2 613 699	2 582 212	2 386 730	2 181 772
Verksamhetsbidrag	1,5	-2 339 578	-2 374 910	-2 147 884	-1 946 400
Skatteintäkter	4,3	900 000	862 850	965 478	810 595
Landskapsandelar	3,2	1 584 699	1 534 928	1 438 509	1 418 260
Återkrävd moms		0	0	0	0
Ränte- och övriga finansiella intäkter	361,5	3 000	650	14 145	6 781
Ränte- och övriga finansiella kostnader	34,2	-40 000	-60 800	-61 295	-61 054
Årsbidrag	390,0	108 121	-37 282	208 953	228 182
Avskrivningar	6,5	-108 618	-102 009	-111 246	-116 391
Försäljning av anläggningstillgångar					
Extraordinarie poster					
Räkenskapsperiodens resultat	99,6	-496	-139 291	97 707	111 791
Ökning/minskning av fonder					
Räkenskapsperiodens över-/underskott	99,6	-496	-139 291	97 707	111 791

NYCKELTAL

Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	30,6	10,5	8,0	10,0	10,8
Årsbidr/Driftsink. (v.int+skatter+l-andelar), %	-373,8	3,9	-1,4	7,9	9,3
Avskrivningar/Driftsinkomster, %	0,5	3,9	3,9	4,2	4,7
Årsbidrag/Avskrivningar, %	-372,4	99,5	-36,5	187,8	196,0
Årsbidrag, €/invånare	-381,7	237	-84	458	515
Invånarantal 31.12.	2,9	456	443	456	443

Den egentliga verksamhetens intäkter

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Försäljningsintäkter	123,6	85 621	38 292	38 338	35 984
Avgiftsintäkter	15,7	93 700	81 000	85 662	76 841
Understöd och bidrag	0,0	500	500	11 164	14 802
Hyror	7,9	93 100	86 310	81 264	81 111
Övriga verksamhetsintäkter		1 200	1 200	22 419	26 634
	32,2	274 121	207 302	238 847	235 372
Intäkter, €/invånare		601	468	539	516

Den egentliga verksamhetens kostnader

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
<i>Personalkostnader</i>					
Löner och arvoden	3,1	848 212	822 531	787 230	797 616
<i>Lönebikostnader</i>	-13,6	194 164	224 758	203 691	212 958
<i>Köp av tjänster</i>					
Köpta kundtjänster	4,7	905 569	865 087	836 379	658 481
Köp av övriga tjänster	-3,6	355 906	369 243	305 702	270 067
Material och förnödenheter	2,9	165 911	161 214	129 955	123 483
Understöd	2,8	122 600	119 208	105 622	106 937
Övriga verksamhetskostnader	5,8	21 337	20 171	18 151	12 230
	1,2	2 613 699	2 582 212	2 386 730	2 181 772
Kostnader, €/invånare	-1,7	5 732	5 829	5 388	4 785

Skatter år 2010

Inkomstskatteuttag: 18,50 %.

Fastighetsskattesatserna 2010:

0,50 % allmän

fastighetsskatteprocentsats

0,00 % för byggnader som används för stadigvarande boende

0,90 % för övriga bostadsbyggnader

0,00 % för allmännyttiga samfund

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Inkomstskatt	4,9	815 000	777 000	867 440	721 198
Samfundsskatt	-42,9	3 000	5 250	7 166	4 960
Källskatt	0,0	10 000	10 000	9 784	3 641
Fastighetsskatt	2,0	72 000	70 600	81 088	80 796
SKATT, TOTALT	4,3	900 000	862 850	965 478	810 595
Skatter, €/invånare	1,3	1 974	1 948	2 179	1 778

Landskapsandelar för driften

uppdaterad 26.11.2009	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Allmänna LS-andelar	-9,0	170 595	187 557	261 770	559 055
LS-andelar för socialvården	20,3	607 634	505 034	463 675	203 033
LS-andelar för undervisning	4,8	398 712	380 368	377 833	206 172
LS-andelar för bibliotek, ungdom, kultur	2,9	23 856	23 175	-	0
Komplettering av skatteinkomsten	-2,6	340 369	349 513	334 810	0
Kompensation f. kap. o. samf. skatt	-10,1	11 481	12 768	-	0
Kompensation för "åländska avdrag"	-58,1	32 052	76 513	-	0
Finansieringsstöd enligt prövning	0,0		0	0	450 000
Justeringsbelopp	0,0		0	0	0
	3,2	1 584 699	1 534 928	1 438 088	1 418 260
Landskapsandelar, €/invånare	0,3	3 475	3 465	3 246	3 110

Finansiella intäkter och kostnader

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Räntor på depositioner	361,5	3 000	650	14 145	6 781
Övriga finansiella inkomster		0	0	866	870
Räntekostnader på inhemska skulder	34,2	-40 000	-60 800	-61 558	-61 227
Övriga finansieringsutgifter		0	0	-603	-697
Dröjsmålsräntor och förhöjningar		0	0	-	0
Realiseringsförluster		0	0	-	0
Netto	38,5	-37 000	-60 150	-47 150	-54 273
Fin. intäkter o. kostnader, €/invånare	40,2	-81	-136	-106	-119

Avskrivningar och nedskrivningar

	Avvikelse % fr. budget 2009	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Avskrivningar enligt plan	6,5	108 618	102 009	106 032	116 391
Nedskrivningar		0	0	5 214	0
Netto	6,5	108 618	102 009	111 246	116 391
Avskrivningar, €/invånare	3,4	238	230	251	255

Avser avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Anläggningstillgångarna omvärderades

i bokslutet för år 1999 och avskrivningarna har skett i enlighet med av fullmäktige 21.3.2000 antagna regler. Avskrivningen på vatten och avlopp ändrades från restvärdesavskrivning till linjär avskrivning på 40 år genom fullmäktigebeslut av den 27 april 2005.

DRIFTSEKONOMIDELEN**KOSTNADER FÖR UPPGIFTSOMRÅDEN SAMMANLAGT**

Driftsbudgeten sammanlagt				
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	1 %	2 613 699	2 582 212	2 386 731
Externa inkomster	32 %	274 121	207 302	239 268
Netto externa	-1 %	2 339 578	2 374 910	2 147 464
Interna utgifter		573 243	660 129	570 217
Interna inkomster		464 824	558 116	462 516
Externa + interna utg. totalt	-2 %	3 186 942	3 242 341	2 956 948
Externa + interna ink. totalt	-3 %	738 945	765 418	701 784
Netto totalt	-1 %	2 447 997	2 476 923	2 255 164
<i>Netto totalt per invånare</i>		5 368	5 432	4 946
<i>Netto externa per invånare</i>		5 131	5 208	4 709

UPPGIFTSOMRÅDEN**KOMMUNLEDNING**

1 001 Kommunledning				
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	0 %	209 620	208 948	191 983
Externa inkomster	-71 %	1 200	4 100	1 350
Netto externa	2 %	208 420	204 848	190 634
Interna utgifter		11 126	12 235	11 167
Interna inkomster		143 000	171 870	126 470
Externa + interna utg. totalt	0 %	220 746	221 183	203 151
Externa + interna ink. totalt	-18 %	144 200	175 970	127 820
Netto totalt	69 %	76 546	45 213	75 331
<i>Netto totalt per invånare</i>		168	99	165
<i>Netto externa per invånare</i>		457	449	418

Motiveringar till budgeten

Kommunledningens externa driftsnetto enligt budget 2010 hålls i stort oförändrad i jämförelse med budget för föregående år. Detta i linje med ambitionen att hålla nere hela kommunens kostnader för att på sikt kunna få en ekonomi i balans. Lönebidkostnaderna minskar år 2010, liksom anslagen för kundtjänster samt materialinköp. Det faktum att det inte hålls något allmänt val år 2010 inverkar på såväl kostnads- som inkomstsidan.

Verksamhetsområde

Kommunledningen utgörs av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommundirektör och kommunkansli. Uppgiftsområdet omfattar huvudområdena allmän förvaltning, samhällsplanering, rättsväsende och säkerhet samt näringsliv. Kommundirektören och kommunkansliet förbereder ärendena inför styrelse och fullmäktige. Kommunkansliet stöder och koordinerar övriga förvaltningsfunktioner.

Till allmän förvaltning hör resultatenheterna val, revision, kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunkansli, beskattning och övrig allmän förvaltning. Hit hänförs även försäkringsutgifter, utgifter för företagshälsovård, personalrekreation, stipendium för eftergymnasiala studier, samt understöd till samfund och representation.

Till rättsväsende och säkerhet räknas resultatenheterna konsumentrådgivning och förmyndarverksamhet. Samhällsplanering utgör en resultatenhet, liksom näringsliv.

Kommunledningens huvudsakliga fokus ligger på att få ekonomin i balans. För att detta ska vara möjligt arbetar man aktivt för att främja möjligheterna att bo och verka i Geta. En ökad inflyttning skall nås genom en attraktiv miljö och aktiva insatser för boende och företagande.

Kommunledningen strävar efter en fortgående utveckling av kommunens organisation och verksamhetsformer för att åstadkomma en så effektiv förvaltning som möjligt, och en förvaltning som snabbt kan anpassa sig till förändrade behov och krav.

Geta kommun ska i all verksamhet beakta sparsamhet med naturresurserna, kretsloppsfrågor och att en ekologiskt hållbar utveckling främjas. Kommunen avser också att främja produktion och handel av och med lokala varor och tjänster.

Verksamhetsmål år 2010 och framåt

- skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi
- uppdatera kommunens styrdokument
- skapa förbättrade förutsättningar för bostadsbyggande, inflyttning och företagande
- utveckla informationen och marknadsföringen utåt
- utveckla, effektivisera och vid behov utöka de mellankommunala samarbetena
- se över alternativ till somliga tjänster som idag köps från olika kommunalförbund
- minska energiförbrukningen, främst rörande uppvärmning

Åtgärder år 2010

- upprätta en omfattande finansiell och organisatorisk åtgärdsplan
- allmän sparsamhet och översyn av utgifterna samt av avgiftssystem och -nivåer
- följa upp förändringarna i landskapsandelssystemet och vid behov föreslå åtgärder som rättar till eventuella snedvridningar i systemet.
- kommunöversikten slutbehandlas
- kommunen fungerar som kontaktorgan mellan säljare och köpare av markområden
- detalj- och byggplaneringen av Vestergeta centrum färdigställs
- upprätthålla dialog med på orten verkande företag och föreningar
- turist-/orienteringskartorna uppdateras
- utreda möjligheterna att få stöd för konkreta investeringar som leder till driftsinbesparingar, såsom byte av värmesystem
- förbättra arkiveringen av handlingar och se över rutinerna vid ärendehantering
- uppgradera det nuvarande ekonomisystemet (Abilita)
- kommunkansliets bemanning och personalstruktur ses över

Uppföljning

- totalbudgeten följas upp i kommunstyrelsen minst kvartalsvis
- minst två ledningsgruppsmöten hållas
- skriftliga rapporter avläggas från arbetsgrupper och kommittéer
- statistik och nyckeltal upprättas och jämförs över tid och med andra kommuner

Ekonomiplan åren 2011-2012

- förbättra kommunens strukturella förutsättningar för en god helhetsekonomi
- utveckla samarbetet med andra kommuner
- öka inflyttningen till kommunen, mål 465 invånare år 2012.
- utveckla markplaneringen som helhet.
- genomföra eller delta i EU-projektverksamhet
- se över, presentera förslag till och arbeta för den till kommunen anslutande infrastrukturen i form av vägförbindelser, kollektivtrafik, farleder och bryggor.

Kommunkansliets bemanning år 2010

<u>Personal</u>	<u>Budget 2010</u>	<u>Budget 2009</u>	<u>Bokslut 2008</u>
Kommundirektör	1,00	1,00	1,00
Ekonomisekreterare	0,60	0,60	0,60
Byråsekreterare	0,70	0,60	0,60
	2,30	2,20	2,20

Ökningen i kanslibemanning motiveras av det faktum att kommunen till år 2010 åter blir sin egen renhållningsmyndighet, varvid en del administrativa sysslor faller på byråsekreteraren. Befattningen minskades från 0,8 till 0,6 i samband med ingående av samarbetsavtal med Finströms kommun rörande kommunal teknik och byggnadsinspektion samt överlåtandet av renhållningsansvaret till Ålands Miljöservice kf (Mise). Nu är emellertid både kommunal tekniken och renhållningen tillbaka i kommunens egen regi.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämnden handhar uppgiftsområdena *allmän social verksamhet* samt *hemservice och äldreomsorg*.

ALLMÄN SOCIAL VERKSAMHET

1 002		Allmän social förvaltning		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	-2 %	474 735	485 146	423 458
Externa inkomster	0 %	2 200	2 200	11 177
Netto externa	-2 %	472 535	482 946	412 282
Interna utgifter		9 659	11 564	8 780
Interna inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	-2 %	484 394	496 710	432 238
Externa + interna ink. totalt	0 %	2 200	2 200	11 177
Netto totalt	-2 %	482 194	494 510	421 062
<i>Netto totalt per invånare</i>		1 057	1 084	923
<i>Netto externa per invånare</i>		1 036	1 059	904

Verksamhetsområde

Allmän social verksamhet omfattar resultatenheterna socialnämnden och -kansliet, individ- och familjeomsorg, handikappservice, specialomsorgen, missbrukarvård och övrig socialvård.

Verksamhetsmål

- Det centrala målet är att kommuninvånarna skall ha tillgång till likvärdig och trygg socialvård. Vid givandet av socialvård bör klientens egen åsikt beaktas och självbestämmanderätt respekteras i enlighet med lagen om klientens ställning och rättigheter
- Att tillförsäkra god personalkompetens inom alla yrkesgrupper i den sociala förvaltningen genom fortbildning och professionell handledning.
- Att ta initiativ till mer samarbete med andra kommuner.
- Att utarbeta en barnskyddsplan.
- Att anpassa den sociala servicen till ny lagstiftning.

Åtgärder

- Att fortsätta samarbeta med bland annat skolor och daghem, ÅHS, polis, frivilliga organisationer, kommunalförbund, AMS för att skapa bästa möjliga förutsättningar till konstruktiva lösningar för klienten i enlighet med social lagstiftning.
- Att uppmuntra personalen till kursdeltagande och skapa möjligheter till handledning.
- Att fortsättningsvis vara positiva till samarbete med övriga kommuner.
- Att skapa förutsättning för att anpassa verksamheten till ny lagstiftning.

Socialnämnden och -kansliet

Ekonomi

Anslaget för resultatenheten år 2010 är något lägre än 2009 års budgetssiffra som är 59.798,00 euro. Orsaken till detta är en minskning för så kallade övriga kostnader som till exempel kontors-, bank- och experttjänster.

Verksamhetsområde

Socialnämndens förvaltning handhas av det gemensamma socialkansliets personal, som består av en socialchef och två socialarbetare, av vilka en är anställd på 85 procent. Alla tre arbetar med uppgifter inom socialvården i Geta enligt sitt ansvarsområde. Kommunen erlägger en samarbetsersättning, som baseras på fördelningsprincipen i samarbetsavtalet. I anslaget ingår även socialnämndens arvoden.

Verksamhetsmål

Målsättningen är att ge en god service till kommuninvånarna i Geta. Målsättningen är att även förbättra informationen om den sociala verksamheten och sociala förmåner.

Åtgärder

Att ge regelbunden information i kommunbladet och på kommunens hemsidor

Uppföljning

Utvärdering sker med stöd av statistiska uppgifter till ÅSUB och Stakes.

Individ- och familjeomsorg

Ekonomi

Anslaget för individ- och familjeomsorg är uppdelat på två konton, nämligen socialt arbete och barnskydd. Handläggandet av och kostnaderna för underhållstöd är numera överflyttat till FPA. Budget för år 2009 var 49.530,00 euro och i denna ingick ett anslag på 4.480,00 euro för underhållsstöd, vilket inte längre behövs. Budgeten påverkas dock även åt andra hållet till följd av ökat behov av barnskyddstjänster.

Verksamhetsområde

Resultatenheten *Individ- och familjeomsorg* omfattar familjerådgivning, Tallbackens barn- och mödrahem, vård i familjehem, förebyggande arbete bland barn och ungdomar inklusive fältarverksamheten, barnskyddsjouren samt övriga öppenvårdsåtgärder inom barnskyddet.

Verksamhetsmål

I enlighet med barnskyddslagen bör kommunen vidta åtgärder för trygghet av barns och ungas uppväxt genom förebyggande barnskyddsåtgärder samt öppenvård i överenskommelse med familjen. Placering med boende utanför hemmet är ibland en nödvändig åtgärd och som en följd av detta finns en skyldighet att ordna eftervård som ett stöd för ung person.

Åtgärder

För att ge stöd till familjer i förebyggande syfte bör det finnas en möjlighet att anlita stödpersoner. Lagstadgad familjerådgivning erbjuds från Folkhälsans familjerådgivning. Kommunen deltar i bekostandet av fältarverksamheten enligt befolkningsantal. För akuta placeringar på Tallbacken finns ett litet anslag. Ekonomisk beredskap för köp av juridisk expert hjälp samt för barnskyddsjouren enligt lagstiftningen finns i anslaget.

Beträffande underhållsstöd finns fortsättningsvis budgeterat 500,00 euro som inkomst.

Uppföljning

Uppföljning av barnskyddsärenden sker genom regelbunden uppdatering av individuella vårdplaner, genom till exempel hembesök och nätverksmöten och samarbete med andra myndigheter.

Nyckeltal

Barnskydd	2010	2009 (30.06)	2008
Antal vårddygn, Tallbacken	7,5 dgr	0	0
Antal klienter inom barnskyddet			
- familjevård	2	2	3
- institutionsvård	0	0	0
- stödåtgärder inom öppenvården	4	3	3
- eftervård	2	2	0

Familjerådgivning	2010	2009 (30.06)	2008
Kostnad/besök	95,99	91,88	82,90
Antal besök	15	7	12

Handikappservice

Ekonomi

De förändringar som har skett i budgetförslaget inför år 2010 inom resultatområdet handikappservice sker till följd av förväntade behovsförändringar. Behovet av budgeterade medel förväntas minska utgående från 2009 års budget. Inom kontot för understöd till handikappade förväntas en ökning inför år 2010, medan kostnaden för färdtjänst för handikappade budgeteras med stöd av det faktiska utfallet fram till juli för år 2009 lägre än inför år 2009.

Verksamhetsområde

Handikappservice regleras i lagen och förordningen om service och stöd på grund av handikapp. Klienterna har subjektiv rätt till vissa stödformer, andra stöd är behovsprövade.

Verksamhetsmål

Målsättningen är att kommunens invånare ska erhålla de stöd som man är berättigad till för att uppfylla lagens syfte. Syftet är att främja de handikappades förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför. Enligt handikapprådet är målsättningen "att engagera kommunerna i arbetet med att skapa ett samhälle med lika möjligheter för funktionshindrade samt fokusera på service till funktionshindrade".

Åtgärder

Att bistå med olika stödformer, till exempel personliga hjälpare, tolktjänst, ändringsarbeten i bostaden, färdtjänst och serviceboende.

Uppföljning

Uppföljning av stöd som beviljas följs upp av socialarbetaren i kontakt med stödtagare.

Specialomsorgen

Ekonomi

Specialomsorgens budgetförslag görs utgående från Ålands Omsorgsförbunds budgetförslag till kommunen. Kostnaden för specialomsorg som köps via Ålands Omsorgsförbund har

ökat till följd av behovsförändring i klientarbetet under år 2009, men anslaget för köptjänster från Ålands Omsorgsförbund är lägre än inför år 2009 beroende på att kostnaden för specialfritidshem inom Ålands Omsorgsförbunds verksamhet inför år 2010 har påförts skolnämnden i Geta.

Anslag för lägerverksamheten inom De Utvecklingsstördas Väl (DUV) kvarstår i budget för år 2010.

Verksamhetsområde

Specialomsorgen regleras i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och är i kommunen inrättad som en köptjänst från Ålands Omsorgsförbund, De Utvecklingsstördas Väl och Fixtjänst.

Specialomsorgen omfattar Ålands Omsorgsförbunds boendeservice, stödboende, korttidsvård, daglig verksamhet, fritidsverksamhet samt DUV:s fritidsverksamhet och sysselsättningsverksamhet inom Fixtjänst.

Verksamhetsmål

Socialnämndens målsättning är att kunna bevilja efterfrågad service samt vid behov ge utökad service.

Anslaget utgår från specialomsorgens uppskattning av behovet av tjänster, men det är socialnämnden som beviljar service inom omsorgens verksamhet.

Åtgärder

Att i samråd med familjerna och omsorgsförbundet tillgodose behovet av stöd utgående från lagen om specialomsorger om utvecklingsstörda.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt i samråd med klienterna och deras anhöriga samt samarbetspartners.

Uppskattade kostnader för service från Ålands Omsorgsförbund utgående från budgetförslag från Ålands Omsorgsförbund för åren 2008, 2009 och 2010.

År/kostnad	Dagl.verks/timme	Boende/dygn
2008	25,91	202,70
2009	29,48	207,06
2010	28,76	215,39

Missbrukarvård

Ekonomi

Anslaget minskas något till följd av låg efterfrågan på öppenvårdstjänster.

Verksamhetsområde

Resultatenheten omfattar missbrukarvård och förebyggande nykterhetsarbete. Arbetet med att förnya avtalet mellan kommunerna och missbrukarvården pågår.

Verksamhetsmål

Att ge lagstadgade öppenvårdstjänster till personer med alkoholproblematik och deras anhöriga. Att bevilja vård på behandlingshem vid behov samt att ombesörja en god eftervård. Att utveckla förebyggande åtgärder bland ungdomar.

Åtgärder

För att tillgodose öppenvård köps tjänster från A-kliniken, som numera heter Alkohol- och Drogmottagningen. Till följd av strukturomvandling består missbrukarvården numera endast av en avdelning och besökskostnaden under år 2009 är 115,00 euro/besök för alla.

Institutionsvård för vuxna missbrukare erhålls till en lägre dygnskostnad på Pixne-kliniken, genom att vi erlägger 2,65 euro/invånare. Vårdkostnaden är annars cirka 179 euro/dygn. Kommunens kostnad för missbrukarvård ersätts med höjd landskapsandel, som för år 2009 var 67,5 procent av den totala kostnaden.

En del av kostnaden för Eos-tidningen till mellanstadieelever ersätts.

Uppföljning

Uppföljning av åtgärder sker genom regelbunden kontakt mellan myndigheter.

Nyckeltal

	2010	2009	2008
		(30.6)	
A-kliniken*			
antal klienter			5
antal besök			22
Stödboendet*			
antal klienter			1
antal besök			1
Ungdomsenheten*			
antal klienter			0
antal besök			0
Alkohol- och drogmottagning			
antal klienter	4	3	6
antal besök	38	12	23
Vård på behandl.hem			
För ungdomar	0	0	0
Pixnekliniken	1	0	0

* Hänförs nu till Alkohol- och drogmottagningen.

Avgift/besök	2010	2009	2008
A-kliniken	120,00	115,00	91,75
Sysselsättn.enh.	120,00	115,00	175,92
Ungdomsbeh.	120,00	115,00	173,71

Pixne	2010	2009	2008
Avgift/dygn	2,65	2,60	2,45
Kostnad	1.210,00	1.066,00	1.009,40

Övrig socialvård

Ekonomi

Anslaget minskas i jämförelse med budget 2009, som var 7.600,00. Resultatet för bokslut 2008 uppvisade 3.398,69 euro. Motiveringen till minskning av anslaget är att behovet av ekonomiskt stöd just nu visat sig vara litet.

Verksamhetsområde

Resultatenheten omfattar utkomststöd och förebyggande utkomststöd.

Verksamhetsmål

Att bevilja utkomststöd i enlighet med lagstadgade grunder. Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas av kommunen i sista hand i syfte att trygga en persons eller familjs utkomst i situationer där personens eller familjen inkomster och förmögenhet inte räcker till för att täcka de nödvändiga dagliga utgifterna. Syftet med det förebyggande utkomststödet är att förebygga utslagning och långvarigt beroende av utkomststöd.

Åtgärder

Att med hjälp av rådgivning till klienter i fråga om deras livssituation sträva till att minimera behovet av utkomststöd under längre perioder. Förebyggande utkomststöd kan beviljas i en situation då en mindre engångshjälp kan förhindra ett längre beroende av utkomststöd. Anslag för inkomster har upptagits, då förväntade förmåner, såsom arbetslöshetsersättning, bostadsbidrag etcetera kan återkrävas.

Uppföljning

Statistik inlämnas årligen till Stakes.

HEMSERVICE OCH ÄLDREOMSORG

		Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Hemservice och äldreomsorg				
1 002 004				
	+/- %			
Externa utgifter	1 %	653 122	643 522	655 862
Externa inkomster	22 %	94 700	77 900	94 988
Netto externa	-1 %	558 422	565 622	560 874
Interna utgifter		134 372	147 232	141 835
Interna inkomster		21 500	27 000	35 133
Externa + interna utg. totalt	0 %	787 494	790 754	797 697
Externa + interna ink. totalt	11 %	116 200	104 900	130 121
Netto totalt	-2 %	671 294	685 854	667 576
<i>Netto totalt per invånare</i>		1 472	1 504	1 464
<i>Netto externa per invånare</i>		1 225	1 240	1 230

Ekonomi

De totala externa nettokostnaderna för hemservice och äldreomsorg har i budgetförslaget för år 2010 ökat beaktat kostnaden för institutionsvård utgående från det faktiska behovet då budgetförslaget uppgjordes. Budgeten för de externa utgifterna inom hemservicen inför år 2010 budgeteras lägre än för år 2009. Den största kostnaden för hemservicen är lönerna inklusive bikostnader, och de budgeteras lägre än budget för år 2009. Orsaken till det är att det i det andra budgetdirektivet inför år 2010 föreslås en sänkning av kostnaderna för hemservicens löner och bikostnader på grund av en förväntad allmän lönekostnadsökning inför år 2010 med blott en procent samt att socialskyddsavgifterna liksom olycksfalls- och arbetslöshetsavgifterna beräknas till 2,5 procent och pensionspremierna beräknas till 17 procent av lönerna.

Kostnaden för vård på institution har inför år 2010 budgeterats med de faktiska förväntade utgifterna för en ökning jämfört med budget för år 2009.

Kostnaden för stöd för närståendevård är oförändrad i budget för år 2010. Indexjusteringen av stödbeloppet för närståendevård för år 2009 blev 6,05 procent.

Verksamhetsområde

Hemservice och äldreomsorg omfattar resultatenheterna hemservice, boendeservice på Hemgården, fastigheten Hemgården, annan service för äldre och handikappade, närståendestödet samt institutionsvård på Gullåsen och De Gamlas Hem.

Hemservice och Hemgården

Verksamhetsområde

Hemgården omfattar omsorgsboende med nio rum samt närliggande pensionärlägenheter, sammanlagt elva stycken, varav åtta är enrumslägenheter och tre tvårumslägenheter. En av tvårumslägenheterna är ombyggd till handikappbostad. Därtill finns ekonomibyggnad samt samlings- och serviceutrymmen. Den tillbyggnad som färdigställdes i augusti år 2009 innefattar förutom tre boenderum även ett allrum med uteplats samt ett duschrum som möjliggör tvättmöjlighet för sängliggande.

Budgetansvar för fastigheten Hemgården faller under kommunstyrelsen.

Till hemvårdsverksamheten hör hemservice och stödtjänster i form av bad-, städ-, och måltidsservice samt färdtjänst som kan beviljas enligt socialvårdslagen.

För alla hemservicens klienter uppgörs individuella vård- och serviceplaner för att garantera att vård- och omsorgsinsatser upprättas utgående från klienternas egna önskemål och behov och med beaktande av de resurser kommunen kan erbjuda.

Verksamhetsmål

Målsättningen för kommunens äldreomsorg är att så långt som möjligt och utgående från individuell behovsprövning kunna erbjuda kommunens äldre och vårdbehövande omsorg och vård i den egna kommunen. Detta möjliggörs genom att Hemgården i Geta kan erbjuda hemservice dygnet runt, det vill säga även nattpersonal. Som ett resultat av detta kan kostnaderna för vård på institution minskas. Målsättningen är att fortsättningsvis ge kvalitativt god vård och omsorg dygnet runt till boende i Hemgården och att fortsättningsvis utveckla hemservicen och stödåtgärder för att garantera ett tryggt boende och ett gott omhändertagande.

Målet med avgiftssystemet som tillämpas för hemservice och för boende på Hemgården är att det ska vara förenligt med lag och förordning om klientavgifter inom social- och hälsovård samtidigt som det är kostnadseffektivt.

Personal

Personalgruppen består av sammanlagt sju närvårdare i heltids- och deltidanställningar. Av dessa är en ansvarig föreståndare heltid främst i dagarbete, fyra närvårdare arbetar heltid i dag- och kvällsarbete och två närvårdare arbetar deltid i nattjänstgöring. För att täcka upp samtliga nätter under året finns det en timanställning för nattarbete. I anslaget ingår ersättningar för kvälls-, natt-, lördags-, och söndagsarbete samt semester- och sjukvikaerier.

Åtgärder

Åtgärder som bidrar till att stöda målen är:

- att utveckla hemvårdsarbetet på fältet samt att bevilja närståendestöd och avlastning till anhöriga enligt behov.
- att utveckla Hemgårdens boendeservice med betoning på vård- och hjälpinsatser samt social aktivitet
- att upprätthålla personalresurser och lägenheter enligt vårdbehov vid Hemgården för att kunna minska kostnaderna för institutionsvård.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt av föreståndaren för Hemgården och socialarbetaren tillsammans med övrig personal jämte klienter och deras anhöriga samt övriga samarbetsparter.

Stöd för närståendevård

Verksamhetsområdet

Stöd för närståendevård är en sedan 2009 lagstadgad serviceform som utbetalas till anhöriga för att trygga vård eller omsorg i det egna hemmet. Närståendestöd kan beviljas anhöriga till äldre, handikappade eller sjuka personer som på grund av nedsatt prestationsförmåga, sjukdom eller handikapp eller någon annan motsvarande orsak behöver sådan vård eller omsorg som kan ordnas hemma hos den vårdbehövande. Behovet av närståendestöd bedöms utgående från läkarintyg och en vård- och serviceplan.

Verksamhetsmål

Stöd för närståendestöd utgör ett arvode till närståendevårdaren. Arvodet betalas utgående från tre olika nivåer av vårddyngd. Den högsta vårddyngden kan motsvara ett behov av institutionsvård och är kostnadsbesparande i förhållande till befintliga institutionsvårdsalternativ. Kommunen strävar efter att uppmuntra närståendevård som ett alternativ till hemservice, vård på servicehus eller institutionsvård. Speciellt vid vård av

en anhörig i hemmet i livets slutskede, utgör närståendestödet ett gott alternativ till sjukhusvård. Målsättningen är att anpassa närståendestödet till den lagstiftning som kommer samt att bevilja närståendestöd utgående från lagstiftning och efterfrågan.

Uppföljning

Socialarbetaren följer kontinuerligt upp närståendevårdarens och vårdtagarens situation. Avlastning för närståendevårdare kan vid behov ordnas vid Hemgården i Geta, på De Gamlas Hem eller på Gullåsen.

Anstalttjänster för äldre

Verksamhetsområdet

Verksamhetsområdet *Anstalttjänster för äldre* omfattar köptjänster av institutionsvård på Gullåsen samt kommunens platser på De Gamlas Hem. Vård på Gullåsen beviljas på medicinska grunder och är inom Ålands Hälso- och Sjukvårds (ÅHS) ansvarsområde. De Gamlas Hem är ett samkommunalt äldreboende där kommunen har två egna platsandelar. Målsättningen är att vård och omsorg ska kunna erbjudas på De Gamlas Hem för getabor utgående från behov, men att så långt det är möjligt erbjuda vård och omsorg i eget boende eller i Hemgården.

Verksamhetsmål

Socialnämnden strävar till att nyttja vårddygnet på Gullåsen i den omfattning som krävs för medicinsk vård för äldre samt att nyttja platser på De Gamlas Hem i den mån det är motiverat utgående från vårdbehov och om de äldre inte kan erbjudas omsorgsboende i den egna kommunen.

Åtgärder

Att på Geta Hemgård erbjuda vårdplatser för äldre upp till servicehusnivå. Att sträva efter samplaneringsmöten med klienter, anhöriga, personal från De Gamlas Hem samt ÅHS inklusive Gullåsen för att uppnå bästa möjliga vårdplanering och resultat.

Anslaget för vård på De Gamlas Hem är budgeterat utgående från att kommunens båda (2) platser nyttjas för Getas behov.

Ålands Hälso- och sjukvård har från den 01.01.2007 sänkt vårddygnsavgiften för vård på Gullåsen. Detta har man gjort för att Ålands landskapsregering har gett ut en slutrapport från en arbetsgrupp som varit tillsatt för att ge riktlinjer för hur äldreomsorgen bör utvecklas på Åland. I rapporten framkommer att målsättningen är att Gullåsen ska utvecklas till en renodlad geriatrisk inrättning som tar emot äldre för utredning av lämplig vårdnivå, rehabilitering samt viss långtidssjukdom (t ex demensvård). Avsikten med sänkningen av vårddygnsavgiften har varit att ge kommunerna ekonomiska möjligheter att bygga ut eget boende för äldreomsorgen då de äldre inte längre vårdas på Gullåsen utan i kommunens egen regi. Vården på Gullåsen ska i samband med denna omställning inte längre debiteras med vårddygnsavgift för kommunerna utan ingå i ÅHS budget.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt av socialarbetaren och föreståndaren för Hemgården.

Gullåsen

Beroende på hur snabbt ÅHS förverkligar de förväntade förändringarna av verksamheten på Gullåsen förändras kommunens kostnader för vård på Gullåsen. De personer som inte längre vårdas under lång tid på Gullåsen behöver en boendeplats i kommunens regi, antingen på De Gamlas Hem eller Hemgården. Valet av vårdplats är beroende av vårdtyngd och tillgång till plats. Kostnaden för den alternativa vårdplatsen kvarstår för kommunen. De personer som blir kvar på Gullåsen, men som skulle kunna skrivas ut till kommunens eget boende, förklaras kliniskt färdigbehandlade och kommer att debiteras med en högre vårddygnsavgift än tidigare och den avgiften kommer att fastställas enligt principen om full kostnadstäckning.

Gullåsen	2008	2009 (tom 30.06)	2010
Bruttokostnad/ Vårddygn	154,07	157,09	174,47
Nettokostnad/ Vårddygn	135,53	137,12	
Antal Vårddygn	529	362	728
Total Nettokostnad	71 695,31	49 635,77	127 000,00

Kommunen har två platser vid De Gamlas Hem och de båda platserna har nyttjats under 2009 och förväntas nyttjas till fullo under perioden 2010-2012. Tillbyggnaden av Hemgården kan ge en sådan effekt att det inte finns lika stor efterfrågan på boende vid De Gamlas Hem eftersom platserna som finns i omsorgsboendet i viss mån kan nyttjas istället för en vårdplats vid De Gamlas Hem. Vårdtyngden vid Hemgården är dock upp till omsorgsboende medan vården vid De Gamlas Hem utgör institutionsvård.

SKOLNÄMNDEN

Verksamhetsområde

Skolnämnden handhar övervakningen av barnomsorgen och grundskoleverksamheten årskurs 1-6. I Geta skola finns kommunens centralkök. Ingen verksamhetsförändring planeras under budgetåret.

Verksamhetsmål

Genom att skapa en bra pedagogisk situation i skola och barnomsorg kan vi hjälpa till att öka kommunens attraktivitet. För närvarande verkar Geta skola i tidsenliga välfungerande utrymmen medan daghemmet Kotten är i behov av renovering och ombyggnad. Särskilt utrymmena för de yngre barnen måste anpassas.

Under 2009 har en arbetsgrupp fortsatt med att se över alternativa lösningar för barnomsorgsverksamhetens behov, vilka beaktas i 2010 års budget.

Åtgärder, uppföljning och ekonomiplan återfinns under respektive resultatenhet:

1. Barnomsorg
2. Geta skola
3. Godby högstadieskola
4. Träningsundervisningen
5. Centralköket

BARNOMSORG

1 003 006		Barnomsorg		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	1 %	248 128	244 811	225 307
Externa inkomster	0 %	30 000	30 000	29 580
Netto externa	2 %	218 128	214 811	195 727
Interna utgifter		69 568	84 106	59 790
Interna inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	-3 %	317 696	328 917	285 097
Externa + interna ink. totalt	0 %	30 000	30 000	29 580
Netto totalt	-4 %	287 696	298 917	255 516
<i>Netto totalt per invånare</i>		631	656	560
<i>Netto externa per invånare</i>		478	471	429

Ekonomi

Daghemmet Kotten har en kombinerad hel- och halvtidsavdelning med 20 platser för barn i åldern 1-7 år samt för skolbarnens eftermiddagsomsorg. Personalen som är anställd på daghemmet är 100 procent daghemsföreståndare, 100 procent barnträdgårdslärare, 200 procent barnskötare samt en lokalvårdare om 26 procent. Denna personaltäthet medger att daghemmet har möjlighet att tillgodose kommunens behov av barnomsorgsplatser för barn under tre år samt att det pedagogiska arbetet stärks.

Daghemmet har barn med behov av extra stödinsatser. Detta tillgodoses av Geta kommun genom ett avtal med Norra Ålands Högstadiedistrikt (NÅHD) om andel i en tjänst som specialbarnträdgårdslärare.

Under verksamhetsåret 2010 är det av största vikt att lokalerna renoveras eller andra lösningar söks för att anpassas så att verksamheten på daghemmet kan ta emot barn med den stora variationen av åldrar som är beroende av barnomsorg.

I budgeten har även beaktats att hygien och städresurserna behöver stärkas för att minska olika smittspridningar.

Verksamhetsområde

Barnomsorgen innefattar daghemsverksamheten, fritidshemsverksamheten och hemvårdsstöd för vård av småbarn i hemmet

Daghemmet Kotten

Verksamhetsmål 2010

Den allmänna målsättningen är att i enlighet med barnomsorgslagen bereda alla barn under skolåldern barnomsorgsplatser enligt föräldrarnas behov och önskemål, samt att alla barn med särskilda behov får den omsorg som de är i behov av. Målet är även att kunna erbjuda fritidshemsverksamhet för elever i årskurs ett och två i daghemmet Kottens lokaler.

Barnomsorgen i Geta kommun skall bidra till att barnen får goda uppväxtvillkor i en trygg och pedagogisk miljö genom att erbjuda god omvårdnad och goda lekmöjligheter i en stimulerande miljö. Målet är att tillsammans med föräldrarna sätta barnet i fokus och utifrån dennes ålder och individuella förmågor utarbeta en plan för att stärka barnets utveckling. Detta sker genom barnobservationer och utvecklingssamtal med föräldrarna.

Åtgärder

Under verksamhetsåret 2010 skall arbetet med en plan för personalens utveckling fortsätta samt personalens nätverk stärkas ytterligare. Kottens personal skall fortsätta att under året kartlägga arbetsprocesserna vid daghemmet med målet att stärka personalgruppen och kvaliteten inom barnomsorgen. Detta skall ske genom personalmöten och enskilda samtal med daghemmets föreståndare samt arbetsplatsbesök till andra daghem.

Målsättning under året är att utveckla daghemmets plats på kommunens hemsida för information till föräldrar och allmänheten.

Hemvårdsstöd för vård av barn i hemmet

Vårdnadshavare som inte utnyttjar den kommunala barnomsorgen har enligt lagen rätt att få stöd för vård av barn i hemmet. I stödet ingår en grunddel, en syskondel och en tilläggsdel samt ett tvillingtillägg. I de fall en vårdnadshavare har förkortad arbetstid utgår ett partiellt stöd. Från och med 1.1.2006 har även vårdnadshavare till barn som går i första och andra årskurs i grundskolan rätt till partiellt stöd.

Nyckeltal

Barnomsorg	2010	2009	2008	2007
Daghemmet Kotten	17	17,5	16,5	17,5
Fritidshemsverksamhet	2	2	0,5	1
Orion	2	1	0,5	

Daghemmet Kotten	HT 2010	VT 2010	HT 2009	VT 2009	VT 2008	HT 2008
Barn under 3 år	3	3	3	5	3	6
Barn över 3 år	14	14	12	15	15	9
Totalt	17	17	15	20	18	15

Förundervisning	2010/2011	2009/2010	2008/2009	2007/2008	2006/2007
Antal barn VT	3	3	5	6	3

I begreppet förundervisning ingår ovan barn året före skolstart

Hemvårdsstöd	2010	2009	2008	2007
Antal hushåll	6	5	4-5	5

Ekonomiplan 2011-2012

Målsättningen är att kunna bibehålla en kvalitativt god barnomsorg med behörig personal och tillräckliga resurser.

UNDERVISNINGSVERSAMHET

1 003 005 001 Undervisningsverksamhet		Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
	+/- %			
Externa utgifter	4 %	677 752	650 505	598 241
Externa inkomster	-50 %	1 721	3 467	4 856
Netto externa	4 %	676 031	647 038	593 384
Interna utgifter		158 249	187 515	162 816
Interna inkomster		80 621	76 977	75 024
Externa + interna utg. totalt	0 %	836 001	838 020	761 056
Externa + interna ink. totalt	2 %	82 342	80 444	79 880
Netto totalt	-1 %	753 659	757 576	681 176
<i>Netto totalt per invånare</i>		1 653	1 661	1 494
<i>Netto externa per invånare</i>		1 483	1 419	1 301

Geta skola

Ekonomi

Skolans timresurs är 77 veckotimmar (vt) under vårterminen. Utifrån den låga timresursen arbetar skolan våren 2010 med två huvudundervisningsgrupper årskurs 1-3 (15 elever) och årskurs 4-5 (7 elever). Skolan saknar då elever i årskurs sex.

Från och med höstterminen 2010 har skolan elever i alla årskurser. För att skapa en fungerande inlärningssituation för eleverna behövs en återgång till en timresurs om 86 vt så att undervisningen igen kan organiseras i årskurs 1-2 (9 elever), 3-4 (10 elever) och 5-6 (7 elever). En högre timresurs behövs också eftersom eleverna i de högre årskurserna har fler lektioner per vecka än eleverna i de lägre.

I timresursen ingår även specialundervisning och data.

Läroplanen slår fast att informations- och kommunikationsteknik (IKT) och digital kompetens är en viktig grund för elevernas lärande och kunskapsutveckling, och att skolorna skall arbeta med en lärplattform (Fronter).

För att arbetet ska fungera med Fronter behöver vår skolas digitala utrustning både förnyas och kompletteras. Bärbara datorer till lärarna (leasing) och projektorer till klassrummen behövs. En ny skrivare finns också behov av.

Skolan har hitintills förlitat sig på egen kompetens vad gäller datateknikfrågor och -drift. I samband med införandet av lärplattformen måste viss teknisk kompetens tillföras utifrån.

Skolan har flera elever med dokumenterat behov av extra stödinsatser. I budgetförslaget har anhållits om medel för detta.

Från och med år 2010 förs på kommunstyrelsens initiativ den lokalvårdstjänst (89,5 %) som handhar städningen av skolfastigheten över från uppgiftsområdet *Byggnader och anläggningar* till skolnämndens uppgiftsområde *Undervisningsverksamhet*.

Skolskjutsen till Isaksö-Långö samordnas med GHS de dagar eleverna slutar kl. 14.30.

Verksamhetsområde

Geta skola svarar för undervisningen i årskurs 1-6 för Geta kommun. Skolan erbjuder den grundutbildning som varje barn enligt styrdokumentet (grundskollag, förordning, skolstadga och läroplan) har rätt till.

Verksamhetsmål 2010

Under läsåret 2009-10 införs lärplattformen Fronter successivt. IKT-användningen i skolan är inte främst ett teknikprojekt, utan ett pedagogiskt åtagande. Målsättningen för elevernas färdigheter finns preciserad årskursvis i de nya läroplansgrunderna.

Alla elever skall ha inflytande och ansvar för sitt lärande och sin arbetsmiljö. Lärarna ska tillsammans med eleverna bestämma hur undervisningen skall organiseras och genomföras. Att ha inflytande och vara delaktig innebär också ett stort ansvar - något som vi anser att eleverna idag kan och vill ta.

Skolan skall vill utvecklas som en trygg och motiverande skola genom att arbeta aktivt för öppenhet i dialogen hem - skola, genom trivselfrämjande arbete och genom att utnyttja de fördelar småskaligheten ger oss.

Personalen skall känna glädje och stolthet över att arbeta och verka i Geta skola och ges möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll.

Åtgärder

Skolan tar i bruk lärplattformen Fronter där arbetet kommer att gå från ren information till mer kommunikativa funktioner (se skolans IKT- strategi). Den pedagogiska nyttan är helt beroende av hur lärarna använder och låter eleverna använda plattformen. Fortbildningsinsatser behövs därför för att lärarna ska kunna handleda eleverna och anpassa sin undervisning till IKT.

Varje elev skall ha en dokumentation kring sin egen kunskapsutveckling i vilken föräldrarna skall göras delaktiga. Veckodagböcker, individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal är några av de verktyg som används. I lärplattformen Fronter finns också verktyg för individualisering, dokumentation och individuella utvecklingsplaner.

För att stärka och vidmakthålla elevernas självförtroende och den goda stämningen på skolan, arbetar man varje vecka utifrån Stegvis och EQ-materialet. Tillsammans diskuteras kring kamratskap, umgängesregler och livsfrågor. Skolan har en tydlig policy när det gäller mobbning, diskriminering och utanförskap (se Likabehandlingsplanen). Geta skola fortsätter arbeta med jämställdhetsfrågor utifrån den för Norra Åland gemensamma handlingsplanen.

För att öka trivsel och medinflytande träffas all personal som verkar inom skolans väggar regelbundet. Medarbetarsamtal hålls minst en gång per läsår.

Uppföljning

Den pedagogiska verksamheten uppföljs och utvärderas enligt de direktiv som anges i skolans arbetsplan. Den ekonomiska uppföljningen sker kontinuerligt utifrån budgetjämförelserna.

Ekonomiplan 2011-2012

Målsättningen är att kunna erbjuda en modern och kvalitativt god undervisning med behörig personal och tillräckliga resurser. Läsåret 2010-2011 har skolan elever i alla årskurser vilket kräver en återgång till en timresurs om 86 veckotimmar.

Vad gäller utvecklingen inom IKT-området följer Geta skola de övriga skolorna på norra Åland så att Geta skolas elever har en likvärdig kompetens inför högstadiet.

Elevstatistik

2009 – 2010	22 elever
2010 – 2011	25 elever
2011 – 2012	26 elever
2012 – 2013	23 elever
2013 – 2014	25 elever

Använd timresurs

	Allmän	Språk	Spec.	Data	Totalt	Elevantal	Årskurser
2005-2006	72	4	9	1	86	25	1, 3-6
2006-2007	72	4	8	1	85	25	1-2, 4-6
2007-2008	68	4	6	1	79	20	1-3, 5-6
2008-2009	67	2	7	1	77	21	1-4, 6
Vt 2010	67	2	7	1	77	22	1-5
Ht 2010	74	4	7	1	86	25	1-6

Godby högstadieskola

Geta kommun är medlem i kommunalförbundet Norra Ålands högstadiedistrikt (NÅHD). NÅHD:s budget omfattar högstadieundervisningen och specialklassundervisningen i Godby samt träningsundervisningen i Kyrkby.

NÅHD:s budget fastställs av förbundsfullmäktige. Getaeleverna i GHS och specialklasserna kommer att minska med fyra elever från 17,5 i budget 2009 till 13,5 i budget 2010.

Träningsundervisningen

Elevantalet i träningsundervisningen kommer att öka från två enligt budget 2009 till tre enligt budget 2010.

Centralköket**Motiveringar till budget 2010**

Utifrån enheternas uppskattningar är antalet portioner å 2010 beräknade till 16.656 stycken. I enlighet med kommunstyrelsens tidigare direktiv är i budget beaktat att centralköket hålls öppet under juli månad.

För att kunna ta emot större köttleveranser om 80-100 kg behövs en ny frysbox vilket beräknas ge en inbesparing på sikt. En ny rostfri kärra behövs också.

Verksamhetsområde

Kommunens centralkök är inrymt i Geta skola. Köket levererar mat till skolan, daghemmet Kotten, äldreomsorgen och hemservicen.

Verksamhetsmål 2010

Att laga god, näringsriktig och varierande kost till de olika målgrupperna.

Måltiderna ska ge det rekommenderade behovet av energi och näringsämnen enligt kostcirkeln. Måltiderna skall utgöra en del i det pedagogiska arbetet med att grundlägga och främja goda matvanor samt ge kunskap om matens betydelse för hälsa och välbefinnande. Centralköket eftersträvar att uppfylla de rekommenderade kriterierna.

Åtgärder

Köket eftersträvar en god hushållning både vad gäller ekonomi och val av råvaror, och försöker öka andelen ekologisk och lokalproducerad mat inom befintlig budget bland annat genom att handla från lokala handlare och producenter.

Det är viktigt att anpassa menyerna till målgrupperna. Det ökande antalet allergiker ställer krav på specialkost, och pensionärer och förskolebarn har sällan samma önskemål - med undantag för att det ska smaka bra och vara vällagat.

Skolan har ett matråd där elever, föräldrar, lärare och personal är representerade.

Antal levererade portioner	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Geta skola (elev, lär, kök, städ)	5701	5329	5120
Daghemmet Kotten	4950	4950	3532
Äldreboendet Hemgården	3685	3393	3169
Matlådor pensionärer	1440	1440	902
Kommunens personal	380	760	303
Övrigt (2010 juli månad.)	500	450	
Totalt	16.656	16.322	13.026

Uppföljning

Personalen upprätthåller kontinuerlig kontakt med de olika målgrupperna och är lyhörd och öppen för synpunkter och önskemål.

Ekonomiplan 2011-2012

Ingen större förändring av verksamheten planeras.

BIBLIOTEKS- OCH KULTURNÄMNDEN

Biblioteks- och kulturnämnden handhar uppgiftsområdet kultur och aktiviteter som innefattar resultatenheterna biblioteks- och kulturverksamhet samt fritidsverksamhet.

BIBLIOTEKS- OCH KULTURVERKSAMHET

1 004 007		Biblioteks- och kulturverksamhet		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	0 %	40 200	40 017	33 002
Externa inkomster		200	25	262
Netto externa	0 %	40 000	39 992	32 740
Interna utgifter		11 184	14 306	11 500
Interna inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	-5 %	51 384	54 323	44 502
Externa + interna ink. totalt		200	25	262
Netto totalt	-6 %	51 184	54 298	44 240
<i>Netto totalt per invånare</i>		112	119	97
<i>Netto externa per invånare</i>		88	88	72

Verksamhetsområde

Biblioteks- och kulturverksamhet. Handhas av en bibliotekssekreterare anställd på 44 procent av heltid.

Verksamhetsmål

Att driva ett trivsamt bibliotek och ordna kulturaktiviteter. Så långt det är möjligt ska biblioteket tillfredsställa läsarna med material från våra egna hyllor, eller via fjärrlån. Biblioteket ska vara en möjlig studieplats med tillgång till datorer. Verksamheten ska stöda och uppmuntra vuxenutbildningen genom Medborgarinstitutet ("Medis"). Att med känsla och omsorg stödja bevarandet av allt som är viktigt för Geta såsom byggnader, föremål, skogsstigar och berättelser.

Biblioteket fungerar som skolbibliotek och skall uppmuntra barnen till läsning och lärande.

Åtgärder

- anordna utställningar med konst och hantverk
- anordna kulturkvällar och kulturvandringar
- erbjuda kontakt med författare för stora och små
- stödja föreningar, grupper och individer som arbetar för bevarandet av lokalkulturen
- nära kontakt med kommunens Medis-kontaktperson
- utgivning av Getabladet

Ekonomiplan 2011-2012

Några större ekonomiska åtgärder planeras inte de kommande åren.

Fritidsverksamhet

Verksamhetsområde

Området omfattar kommunens idrotts- och friluftsliv samt ungdomsarbete. Handhas av en fritidsledare anställd på deltid enligt timersättning.

Verksamhetsmål

Att utveckla och stöda fritidsverksamheten för barn och ungdomar i kommunen. Att förebygga drog- och alkoholmissbruk. Att hjälpa och stödja ideella föreningar i kommunen som arbetar med idrott och ungdom.

Åtgärder

- ledd verksamhet 1-2 kvällar per vecka under skolverminerna
- bildande av tjej- och killgrupper enligt Folkhälsans modell
- anordna aktiviteter för ungdomarna utanför kommunen
- skapa nära kontakter med Fältarna

Uppföljning

Verksamheten följs upp genom verksamhetsberättelse och bokslut.

Ekonomiplan 2011-2012

Det finns inte planer på större ekonomiska åtgärder de kommande åren.

BYGGNADSINSPEKTION OCH KOMMUNALTEKNIK

Geta kommun har ett avtal med Finströms kommun där Geta köper tjänster som bygglovshantering, syneverksamhet, och miljöärenden. I byggnadsinspektionen ingår resultatenheter byggnadstillsyn och kansli. En gemensam byggnadsnämnd med Finström påbörjade sin verksamhet under år 2005. De tekniska ärendena handhas av kommunstyrelsen.

Målet för hela verksamhetsområdet är att hålla en god servicenivå för kommuninvånarna till en acceptabel kostnad för kommunen samt medverka till ett kvalitativt byggande för skapande av attraktiv boendemiljö i kommunen. Som ett led i detta arbete görs en inventering av verksamhetsområdet för uppgörande av kort- och långsiktiga åtgärdsplaner.

BYGGNADSTILLSYN OCH KANSLI

1 006 008		Byggnadstillsyn		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	0 %	32 570	32 572	54 653
Externa inkomster	13 %	9 000	8 000	11 810
Netto externa	-4 %	23 570	24 572	42 844
Interna utgifter		5 084	5 893	3 070
Interna inkomster		0	0	18 400
Externa + interna utg. totalt	-2 %	37 654	38 465	57 723
Externa + interna ink. totalt	13 %	9 000	8 000	30 210
Netto totalt	-6 %	28 654	30 465	27 514
<i>Netto totalt per invånare</i>		63	67	60
<i>Netto externa per invånare</i>		52	54	94

Verksamhetsområde

Byggnadsnämnden fungerar som övervaknings- och tillståndsmyndighet för byggnads- och miljöärenden i Finström och Geta. Nämnden behandlar även byggnadsplanefrågor.

Verksamhetsmål

Nämndens målsättning är att ge god service åt kommuninnevånarna och ha en snabb ärendehantering. Arbetet med förnyande av de gamla enskilda avloppen fortsätter och kräver en ständig uppföljning och utbildningar inom området. Samarbete inom byggnadsinspektionerna på norra Åland utreds.

Åtgärder

Byggnadsinspektören arbetar heltid och sekreteraren 41 procent (20 % enligt förslag under beredning vid budgetens upprättande). 30 procent av den totala arbetstiden avsätts för Geta kommun och 70 procent av tiden för Finström.

Uppföljning

Byggnadslov, syner och miljötillstånd sammanställs efter årets slut. Miljötillstånd för enskilda avlopp behandlas och arkiveras skilt.

Personal

Befattning	2008	2009	2010
Byggnadsinspektör	1	1	1
Sekreterare*	0,41	0,41	0,20
Totalt	1,41	1,41	1,20

* Enligt förslag görs ev ändring av sekreterarfunktionen 2010.

Övrigt

Verksamheten håller samma nivå som vid senaste bokslut.

Nyckeltal

Geta	2005	2006	2007	2008	2009 *	2010
Byggnadslov	32	25	32	45	38	35
Avloppstillstånd	-	12	23	19	8	10
Syner	55	40	81	84	82	80

* År 2009 prognostiserad uppskattning

Verksamhetsmål 2011-2012

Byggnadsnämnden skall arbeta för att förbättra verksamheten och öka servicen för kommuninnevånarna. Byggnadsnämnden vill att en större del av verksamheten finansieras av avgifter.

Åtgärder

En gemensam byggnadsinspektion för norra Åland utreds vidare och bör övervägas.

Ekonomiplan åren 2011-2012

Byggnadsnämnden anser sig vara i behov av en annan bil. Byggnadsnämnden skulle behöva 25.000 euro för byte av befintlig bil till en för verksamheten mer ändamålsenlig bil. Inkomsterna kommer att öka en del i och med att de äldre enskilda avloppen skall byggas om under perioden.

BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR

1 006 009		Byggnader och anläggningar		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	-16 %	152 950	182 970	117 790
Externa inkomster	5 %	51 700	49 410	50 908
Netto externa	-24 %	101 250	133 560	66 882
Interna utgifter		112 191	147 192	124 618
Interna inkomster		207 722	271 384	192 572
Externa + interna utg. totalt	-20 %	265 141	330 162	242 408
Externa + interna ink. totalt	-19 %	259 422	320 794	243 480
Netto totalt	-39 %	5 719	9 368	-1 072
<i>Netto totalt per invånare</i>		13	21	-2
<i>Netto externa per invånare</i>		222	293	147

Ekonomi

Sedan hösten 2008 har kommunaltekniken handhåfts på ett entreprenadavtal, men åläggs 2010 en på deltid anställd kommunaltekniker. Lokalvårdarbefattningen (89,5 %) flyttas år 2010 till skolnämndens uppgiftsområde *Undervisningsverksamhet*. Somliga fastigheter jämte deras inventarier bedöms vara i behov av viss upprustning och uppgradering, varför medel avsätts för detta i budget. På investeringssidan upptas medel för ombyggnad och behovsanpassning av daghemmet Kotten, för energibesiktning av kommunens fastigheter, för arbetsmiljörelaterade och energibesparande åtgärder på kommunkansliet samt för uppgradering av vitvaror och maskiner i fastigheterna.

Verksamhetsområde

Uppgiftsområdet omfattar fastighetsskötsel av kommunens byggnader och anläggningar, innefattande skötsel av skola, daghem, hyreshus, serviceboende, kanslibyggnad samt båthamnarna.

Verksamhetsmål år 2010

Fastighetsunderhållet sköts ändamålsenligt och ekonomiskt, samt på ett sådant sätt att trivsel och ordning råder för kommunens personal och dess hyresgäster.

Målsättningen är även att underhålla fastigheterna på ett sådant sätt att skador och driftsstörningar på dessa förebyggs utgående från de anslag som beviljas.

Se på möjliga åtgärder för att sänka el- och värmekostnader utan att försämra kvaliteten.

Åtgärder

Förebyggande underhåll. En åtgärdsplan bör utformas för det fortlöpande underhållet.

Skolan: Översyn av och beredskap för åtgärder på fastigheten, uppvärmning, vitvaror och maskiner.

Daghemmet: Nymålat år 2009. Investeringssmedel för grundförbättring år 2010 (oförverkligat 2009).

Engården och Tallgården: Översyn av och beredskap för åtgärder på fastigheter och vitvaror.

Geta Hemgård: Tillbyggnad färdigställd och hela fastigheten ommålad år 2009.

Kommunkansliet: Belysning vid arbetsplatser förbättras år 2010. Isolering och/eller dörrar och fönster ses över.

Uppföljning

Sker genom åtgärdsplanerna.

Ekonomiplan åren 2011-2012

Underhållsarbeten kommer att ske i enlighet med åtgärdsplan.

Skolfastighetens oljetank kommer att behöva bytas ut senast år 2011, alternativt övergång till annat uppvärmningssystem. Engården och Tallgården bör målas om år 2010/2011 och vitvaror bytas ut successivt samt isoleringen om möjligt förbättras.

TRAFIKLEDER OCH ALLMÄNNA OMRÅDEN

1 006 010 Trafikleder och allmänna områden		Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
	+/- %			
Externa utgifter	-7 %	22 200	23 950	18 135
Externa inkomster	0 %	400	400	432
Netto externa	-7 %	21 800	23 550	17 702
Intern utgifter		25 430	21 508	22 771
Intern inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	5 %	47 630	45 458	40 905
Externa + interna ink. totalt	0 %	400	400	432
Netto totalt	5 %	47 230	45 058	40 473
<i>Netto totalt per invånare</i>		104	99	89
<i>Netto externa per invånare</i>		48	52	39

Ekonomi

I budget ansås medel främst för upplevt nödvändiga samt långsiktigt kostnadsbesparande åtgärder rörande vägunderhållet och de allmänna områdena i kommunen.

Verksamhetsområde

Skötsel, anläggande och underhåll av kommunens vägnät samt de allmänna områdena.

Kommunalvägar	Längd (m)	Grus	Oljegrus	Asfalt	Åtgärd
Norsträskvägen	767	767			
Skräddarsvängen	626	625			
Knutnäs vägen	1512		1512		
Träskholmsvägen	780	780			
Ramsdalsvägen	995	995			
Centralvägen	450	450			
Dånövägen	4780	1300 (ca)	3400 (ca)		
Västra Finnövägen/Engesv.	616	616			
Snäckövägen	1907	1907			
Lökholmsvägen	630	630			
Byggnadsplanevägar	Längd (m)	Grus	Oljegrus	Asfalt	Åtgärd
Laxvägen	260		260		
Åkervägen	117		117		

Verksamhetsmål

Fortlöpande underhåll, besiktning av vägarnas skick samt utredning över statusen på vägarna. Förbättra vägarnas nuvarande standard.

Åtgärder

Förebyggande underhåll samt fortlöpande åtgärder. Investeringsmedel upptas för åtgärder på Dånövägen efter bron samt för attraktionshöjande åtgärder vid allmänna områden.

Uppföljning

Skер genom åtgärdsplanerna.

Ekonomiplan åren 2011-2012

Underhållsarbeten kommer att ske i enlighet med de upprättade åtgärdsplanerna. Snäckövägen grundförbättras. Eventuellt nya byggnadsplanevägar i Vestergeta by.

VATTEN OCH AVLOPP

1 006 012		Vatten och avlopp		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	34 %	52 900	39 400	38 870
Externa inkomster	45 %	46 000	31 800	33 904
Netto externa	-9 %	6 900	7 600	4 966
Interna utgifter		21 399	24 924	21 277
Interna inkomster		11 981	10 885	14 917
Externa + interna utg. totalt	16 %	74 299	64 324	60 146
Externa + interna ink. totalt	36 %	57 981	42 685	48 821
Netto totalt	-25 %	16 318	21 639	11 325
<i>Netto totalt per invånare</i>		36	47	25
<i>Netto externa per invånare</i>		15	17	11

Ekonomi

Resultatenheterna vattenförsörjning respektive reningsverket förväntas långsiktigt i stort vara ekonomiskt självbärande, vilket förutsätter att utbyggnad och andra åtgärder bekostas av anslutnings-, grund- och brukaravgifter. En relativt stor del av omsättningen fördelas internt på kommunens egna enheter.

Verksamhetsområde

Uppgiftsområdet omfattar skötsel och underhåll av kommunens vattennät och avloppsverk.

Verksamhetsmål år 2010

Att bygga ut kommunens vatten- och avloppsnät utgående från de förutsättningar som finns.

Åtgärder

År 2009 direktanslöts kommunen till Ålands Vatten Ab via en ny (110 mm) anslutningsledning under Orrfjärd, vilket garanterar tillfredsställande tryck och flöde i det befintliga vattennätet samt möjliggör fortsatt utbyggnad av detsamma.

Fortsatt utbyggnad av vattenledningsnätet i kommunen, inledningsvis etapp 1 till Lökhömen och Bonäs. Förutsättningar och intresse för fortsatt utbyggnad utreds. Fortsatta förberedelser för eventuell uppgradering eller nybyggnad av reningsverket.

Uppföljning

Skер genom åtgärdsplanerna.

Ekonomiplan åren 2011-2012

Ytterligare fortsatt utbyggnad av vatten- och avloppsnät utreds. Reningsverkets eventuella uppgradering kan genomföras 2011.

AVFALLSHANTERING

1 006 011 Avfallshantering		Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
	+/- %			
Externa utgifter	267 %	22 000	6 000	2 899
Externa inkomster	-	37 000	0	0
Netto externa	-350 %	-15 000	6 000	2 899
Interna utgifter	934 %	14 981	1 449	1 184
Interna inkomster	-	0	0	0
Externa + interna utg. totalt	396 %	36 981	7 449	4 083
Externa + interna ink. totalt	-	37 000	0	0
Netto totalt	-100 %	-19	7 449	4 083
<i>Netto totalt per invånare</i>		0	16	9
<i>Netto externa per invånare</i>		-33	13	6

Motiveringar till budgeten 2010

I december 2008 beslöt kommunfullmäktige att säga upp medlemskapet i kommunalförbundet Ålands Miljöservice (Mise) samt tjänster från Ålands problemavfall Ab (Åpab), vilket med ett års uppsägningstid innebär att kommunen lämnar Mise och Åpab per 31.12.2009.

Ekonomi

I skrivande stund är inte ännu alla detaljer klara beträffande hur avfallshanteringen i egen regi ska handhas, men målsättningen är att uppgiftsområdet ska vara ekonomiskt självbärande efter att interna fördelningar för bemanning och administration beaktats. En grundavgift uppbärs från samtliga hushåll. Farligt avfall och återvinningsbart avfall avlämnas för hushållen avgiftsfritt vid Geta återvinningscentral. Därutöver uppbärs mottagningsavgift enligt självfinansiering för övriga fraktioner vid avlämning på ÅVC.

Verksamhetsområde

Uppgiftsområdet omfattar kommunalt renhållningsansvar i enlighet med landskapslagen om renhållning. Verksamheten regleras även i lokal renhållningsplan och -föreskrifter. År 2010 verkar även en tillfällig renhållningskommitté för ändamålet.

Verksamhetsmål

Målet för verksamheten är att tillhandahålla den lagstadgade och för miljön nödvändiga uppgiften med ett för hushållen enklast, flexibelast och billigast möjliga system, samt att minska avfallsmängderna och öka graden av kompostering och materialåtervinning.

Åtgärder

Geta återvinningscentral hålls bemannad och tillgänglig för hushållen vid minst ett tillfälle per vecka, sommartid två.

Avtal ingås med entreprenör för bortförande av det vid ÅVC insamlade avfallet härrörande från hushållen, till godkänd mottagnings- och behandlingsanläggning.

Uppföljning

Det avgiftsbelagda avfall som tas emot vid ÅVC redovisas och sammanställs. Statistik över avfallsmängderna begärs in från den entreprenör som handhar borttransporten. Systemet följs upp och utvärderas grundligt under år 2010.

BRAND- OCH RÄDDNINGSNÄMNDEN

1 007 012		Brand- och räddningsväsendet		
	+/- %	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
Externa utgifter	15 %	22 790	19 861	22 442
Externa inkomster		0	0	0
Netto externa	15 %	22 790	19 861	22 442
Interna utgifter		0	2 205	1 410
Interna inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	3 %	22 790	22 066	23 852
Externa + interna ink. totalt		0	0	0
Netto totalt	3 %	22 790	22 066	23 852
<i>Netto totalt per invånare</i>		50	48	52
<i>Netto externa per invånare</i>		50	44	49

Verksamhetsområde

Enligt ÅFS 106/06 skall kommunen trygga kommuninnevägnarnas säkerhet samt bedriva förebyggande verksamhet bl.a. genom att utföra brandsyner, sotning samt intern utbildning i företag och organisationer samt för allmänheten. Geta kommun samverkar med Jomala som huvudman med en gemensam räddningschef, en brandinspektör och gemensam räddningsnämnd - vilket också innefattar befolkningsskyddet där Sunds kommun är huvudman för nio landskommuner (Hammarland utanför) med en befolkningsskyddschef om 20 procent av heltid. Förändring kommer att ske inom befolkningsskyddet 2010 då avtalet av Sunds kommun sagts upp per den 31.3.2010.

Verksamhetsmål 2010

Att med beviljade medel på bästa möjliga sätt kunna hantera olyckor som uppstår inom kommunen samt att hjälpa samarbetskommunerna och övriga samarbetspartners i enlighet med uppgjorda avtal. Att understöda kommunens brandkår på så sätt att dess verksamhet kan fortgå. Brandkåren bör även uppmuntras så att återväxten kan tryggas.

Bibehålla brandkårernas uttryckningsnivå och kompetens.

Att eleverna i kommunens skola erhåller vetskap och kunskap om utrymning av byggnad.

Utbilda personal inom kommunens dagis- skol- och omsorgsverksamhet.

I budget 2010 minskas understödet till Geta FBK till följd av deras efter översyn minskade försäkringskostnader.

Åtgärder

Nämnden skall övervaka kommunens brand- och räddningsväsende.

Upprätthålla god och kontinuerlig kontakt med kommunen respektive brandkår.

Uppföljning

Verksamhetsberättelse och bokslut.

Ekonomiplan 2011-2012

Drift oförändrad, lönekostnader justeras enligt avtal.

Beslut om planering och påbörjande av renovering, utbyggnad alternativt ny brandstation.

Befolkningsskyddet

Verksamhetsområde

Ansvara för de övergripande och förebyggande samt skolningsverksamheten i kommunerna och uppföljning av beredskapsplaner.

Personal

Geta verkar i samarbete med kommunerna Finström, Jomala, Lemland, Lumparland, Eckerö, Saltvik, Sund, Vårdö för en gemensam tjänst som befolkningskyddschef 20 procent. Sund är huvudman för tjänsten. Avtal uppsagt per den 31.3.2010.

Verksamhetsmål 2010

Omorganisering av befolkningskyddet.
Uppföljning av beredskapsplaner påbörjas.

Åtgärder

Revidering av befintliga beredskapsplaner.

Uppföljning

Verksamhetsberättelse och bokslut

Geta frivilliga brandkår

Verksamhetsområde

Geta FBK har i avtal med kommunen förbundit sig att upprätthålla vad som avses i ÅFS 109/06 gällande brand- och räddning samt oljeskydd.

Alla i kommunerna befintliga personer, inrättningar och företag skall få snabb och effektiv hjälp vid olyckor.

Verksamhetsmål 2010

Bibehålla brandkårernas utryckningsnivå och kompetens.

Personal

Frivilliga brandmän 10 + 1 befäl i avtal med kommunen

Åtgärder

Nämnden skall övervaka kommunernas brand- och räddningsväsende.

Uppföljning

Verksamhetsberättelse och bokslut

Investering 2010

Investeringsanslag för budgetåret 2009 är oförverkligade och stryks.

LANTBRUKSNÄMNDEN

1 008 014 Lantbruksnämnden		Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008
	+/- %			
Externa utgifter	5 %	4 732	4 510	4 088
Externa inkomster		0	0	0
Netto externa	5 %	4 732	4 510	4 088
Interna utgifter		0	0	0
Interna inkomster		0	0	0
Externa + interna utg. totalt	5 %	4 732	4 510	4 088
Externa + interna ink. totalt		0	0	0
Netto totalt	5 %	4 732	4 510	4 088
<i>Netto totalt per invånare</i>		10	10	9
<i>Netto externa per invånare</i>		10	10	9

Verksamhetsområde

- Allmän administrativ jordbruksstödsrådgivning
- Ansvar för uppgifter inom förvaltningen av jordbruksstöd såsom
 - o mottagning och handläggning av stödansökningar
 - o kontroller i enlighet med EU-kommissionens fastställda kontrollförteckningar
 - o behandling av stöd- och betalningsbeslut
- Registerföringsuppgifter
- Beviljande av användarrättigheter till register
- Värdering av skörde- och hjorddjurskador
- Rådgivning i anslutning till ansökningsförfarandet som gäller systemet med avträdelsestöd och pensionssystemen inom jordbruket samt mottagande av ansökningar och avgeende av utlåtanden därom

Verksamhetsmål

Verksamheten är i huvudsak reglerad av landsbygdsverket (MAVI) och EU. Målsättningen är att uppfylla krav och direktiv som dessa ställer på kommunens landsbygdsnäringsmyndighet samt att utföra stödutbetalningar omgående när betalningstillstånd därtill har utfärdats.

Åtgärder

Delta i kurser och infotillfällen angående stödhanteringen samt hålla sig ajour med lagar och förordningar som berör stödsystemen.

Uppföljning

Länsstyrelsen på Åland utför årligen kommunövervakning varvid säkerställs att de åländska kommunerna uppfyller de åtaganden som ålagts dem enligt lagen om förvaltning av landsbygdsnärings. Enligt ett centraliserat urval gjort av kontrollenheten vid JSM:s jordbruksavdelning skall minst 25 procent av kommunerna på Åland årligen övervakas, dock så att varje kommun övervakas minst vart femte år.

Personal	2009	2010
Befattning		
Lantbrukssekreterare	1,0	1,0
Lantbrukskanslist	0,6	0,6

Ekonomiplan 2011-2012

Hösten 2008 tillsatte landskapsregeringen en arbetsgrupp för att utreda möjligheterna till eventuellt utökat samarbete inom lantbruksstödadministrationen på Åland. Slutrapporten skall vara inlämnad senast 31.12.2009.

Även ny rikslag om landsbygdsförvaltningen i kommunerna på kommande under hösten 2009.

Omöjligt i dagsläget att förutse vilka konsekvenser detta kan få för kommunens lantbruksförvaltning.

Investeringar 2010-2012

Inga investeringar.

FINANSIERINGSDELEN**FINANSIERINGSKALKYL****Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde***Internt tillförda medel*

Årsbidrag	108 121
Extraordinära poster	0
Rättelseposter till internt tillförda medel	0

Investeringar

Investeringar i anläggningstillgångar	-246 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	135 000
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	0

Nettokassaflödet för den egentliga verksamheten och investeringarna

-2 879**Finansieringens kassaflöde***Förändring av utlåningen*

Ökning av utlåningen	0
Minskning av utlåningen	0

Förändring av lånestocken

Ökning av långfristiga lån	2 879
Minskning av långfristiga lån	0
Förändringar av kortfristiga lån	0

Förändring av eget kapital

0

Övriga förändringar av likviditeten

0

Finansieringens nettokassaflöde

2 879**Budgetens inverkan på likviditeten****0****Kassamedel 31.12****0****Kassamedel 1.1****0**

I kassamedel ingår kassa och bankkonton

OBS: Som alternativ till förändring av lånebeståndet kan istället inverkan på likviditeten tillåtas bli negativ med motsvarande belopp, vilket nuvarande likvida medel medger möjlighet till för budgetåret 2010.

INVESTERINGSDELEN**Investeringar 2010**

Anslag	Budget 2010			Budget 2009		
	Utgifter	Intäkter	Netto	Utgifter	Intäkter	Netto
1. Kommunledning	15 000	0	15 000	0	0	0
2. Skolan	6 000	0	6 000	0	0	0
3. Barnomsorg	0	0	0	10 000	0	10 000
4. Hemgårdens ombyggnad	0	0	0	330 000	297 820	32 180
5. Vattenförsörjningsplan	130 000	110 000	20 000	200 000	180 000	20 000
6. Kommunens vägnät	55 000	25 000	30 000	45 000	20 000	25 000
7. Reningsverket	0	0	0	5 000	0	5 000
8. Kommunens fastigheter	40 000	0	40 000	25 000	0	25 000
9. Räddningsnämnden	0	0	0	12 000	0	12 000
<i>Anslag sammanlagt</i>	<i>246 000</i>	<i>135 000</i>	<i>111 000</i>	<i>627 000</i>	<i>497 820</i>	<i>129 180</i>

1. Avser uppgradering av ekonomiförvaltningssystem, ADB inklusive kringkostnader
2. Avser andel i NÅHD:s investeringar
3. Avsåg inköp av möbler och inventarier
4. Avsåg tillbyggnad av Geta Hemgård (3 rum), färdigställt 2009
5. Arbetet med att bygga ut Geta vattenverk fortgår med etapp 1 till Bonäs/Lökholmen.
6. Avser ytbeläggning av Dånövägen samt anslag för allmänna områden/rastplatser.
7. Avsåg projektering för reningsverk, färdigställs 2011
8. Avser åtgärder på daghemmet Kotten (25' E), energibesiktningar (5' E), åtgärder på kansliet (5' E) och anslag för maskiner och vitvaror (5' e)
9. Avsåg inköp av infraröd rökdykarkamera, ej förverkligat

EKONOMIPLANEDELEN**Geta kommuns ekonomiplan 2011 - 2012**

(exklusive interna poster)

		År 2010	År 2010	År 2010	År 2011	År 2012
Driftsekonomidel						
<i>Uppgift</i>	<i>Anslag</i>	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>
1	Kommunledning	209 620	1 200	208 420	212 588	216 840
2	Allmän social verksamhet	474 735	2 200	472 535	481 986	491 625
3	Hemservice och äldreomsorg	653 122	94 700	558 422	569 590	580 982
4	Undervisningsverksamhet	677 752	1 721	676 031	689 552	703 343
5	Barnomsorg	248 128	30 000	218 128	222 491	226 940
6	Bibliotek och kulturaktiviteter	40 200	200	40 000	40 800	41 616
7	Byggnadstillsyn	32 570	9 000	23 570	24 041	24 522
8	Byggnader och anläggningar	152 950	51 700	101 250	103 275	105 340
9	Trafikleder och allm. områden	22 200	400	21 800	22 236	22 681
	Avfallshantering	22 000	37 000	-15 000	-15 300	-15 606
10	Vatten o. Avlopp	52 900	46 000	6 900	7 038	7 179
11	Brand- och räddningsnämnden	22 790	0	22 790	23 246	23 711
12	Lantbruksnämnden	4 732	0	4 732	4 827	4 923
Driftsekonomin sammanlagt		2 613 699	274 121	2 339 578	2 386 369	2 434 097

Planerade ökningarna utgår från löneökningar samt allmän prisökning om två (2) procent. Andra ökningarna av driftskostnader försöks i möjligaste mån att undvikas.

Arbetet med att se över samordningsmöjligheter av förvaltningen inom den egna och med andra kommuner fortgår, men erfarenheterna tyder på att de största vinsterna görs inom kompetens, medan de ekonomiska besparingarna är ringa.

	År 2010	År 2011	År 2012
	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>
Resultaträkningsdel			
Verksamhetsintäkter	274 121		
Verksamhetskostnader	-2 613 699		
Verksamhetsbidrag	-2 339 578	-2 386 369	-2 434 097
Skatteintäkter	900 000	927 000	945 540
Landskapsandelar	1 584 699	1 632 240	1 664 885
Ränte- o övr. finansiella intäkter	3000	3500	3500
Ränte- o övr. finansiella kostnader	-40 000	-50 000	-50 000
Årsbidrag	108 121	126 371	129 828
Extraordinära poster	0	0	0
Avskrivningar	-108 618	-110 000	-115 000
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0
Årets resultat	-496	16 371	14 828
Ändring av avskr.differens	0	0	0
Ändring av reserveringar	0	0	0
Ändring av fonder	0	0	0
Över/underskott	-496	16 371	14 828

Medan driftskostnaderna oundvikligen ökar på grund av avtalsenliga löneökningar i kombination med svårigheten att minska lönekostnaderna i en redan slimmad organisation, är utvecklingen inom skatteinkomsterna mycket ojämn.

Ekonomiplanen utgår från en försiktig ökning av skatteintäkter respektive landskapsandelar om tre (3) procent

Geta kommuns ekonomiplan 2011 - 2012

(exklusive interna poster)

		År 2010	År 2010	År 2010	År 2011	År 2012
		<i>Utgifter</i>	<i>Inkomster</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>
Investeringsdel		<i>Euro</i>				
<i>Projekt</i>	<i>Anslag</i>					
1.	Kommunledning	15 000	0	15 000	0	0
2.	Skolan	6 000	0	6 000	0	0
3.	Vattenförsörjningsplan	130 000	110 000	20 000	20 000	0
4.	Kommunens vägnät	55 000	25 000	30 000	50 000	100 000
5.	Reningsverket	0	0	0	200 000	0
6.	Kommunens fastigheter	40 000	0	40 000	50 000	15 000
7.	Räddningsnämnden	0	0	0	10 000	0
<i>Projekt</i>	<i>Anslag sammanlagt</i>	246 000	135 000	111 000	330 000	115 000

1. Avser uppgradering av ekonomiförvaltningssystem, ADB inklusive kringkostnader
2. Avser andel i NÅHD:s investeringar
3. Arbetet med att bygga ut Geta vattenverk fortgår etappvis.
4. Avser ytbeläggning av Dånövägen samt anslag för allmänna områden/rastplatser, sen Snäcköv.
5. Avser projektering för reningsverk, färdigställs 2011
6. Avser åtgärder på daghemmet Kotten (25' E), energibesiktningar (5' E), åtgärder på kansliet (5' E) och anslag för maskiner och vitvaror (5' e)
7. Avser åtgärder vid Geta branddepå

Investeringarna bör hållas på ett minimum under de kommande åren. Nödvändiga grundförbättringar bör prioriteras och det är av vikt att vattenförsörjningsprojektet fortgår etappvis.

		År 2010	År 2011	År 2012
		<i>Netto</i>	<i>Netto</i>	<i>Netto</i>
Finansieringsdel				
<i>Internt tillförda medel</i>				
	Årsbidrag	108 121	126 371	129 828
<i>Extraordinära poster</i>				
<i>Avsättningar (obl. reserveringar)</i>				
<i>Internt tillförda medel smlgt</i>				
	Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0
	Investeringar netto	-111 000	-330 000	-115 000
	<i>Finansieringsöverskott/-behov</i>	-2 879	-203 629	14 828
<i>Finansiering</i>				
<i>Förändring av utlåning</i>				
	Förändring av lånebeståndet	2 879	203 629	-14 828
<i>Förändring av eget kapital</i>				
	<i>Inverkan på likviditeten</i>	0	0	0

OBS: Som alternativ till förändring av lånebeståndet kan istället inverkan på likviditeten tillåtas bli negativ med motsvarande belopp, vilket nuvarande likvida medel medger möjlighet till för budgetåret 2010, men sannolikt inte för år 2011.

BALANSRÄKNINGSDELEN

BESTÅENDE AKTIVA	Ing. balans 2010	Ökning	Minskning	Avsk.	Utg.balans 2010
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR					
<i>Finansieringsand. i kom.förb.</i>					
NÅHD+träningsskolan	2 509	6 000		2 615	5 894
De Gamlas Hem	1 256			543	714
Immateriella tillgångar totalt	3 765	6 000	0	3 158	6 608
MATERIELLA TILLGÅNGAR					
Mark- och vattenområden					
Markområden	116 192	0	0	0	116 192
Byggnader					
<i>Bostadsbyggnader</i>					
Tallgården	113 034			6 455	106 579
Engården	204 349			9 502	194 847
Hemgården I	93 721			5 643	88 078
Hemgården II	298 070			10 131	287 938
	709 174	0	0	31 731	677 443
<i>Förvaltnings- och anstaltsbyggnader</i>					
Geta skola	1 173 206	10 000		30 976	1 152 230
Daghemmet Kotten	89 574	25 000		4 476	110 098
	1 262 780	35 000	0	35 453	1 262 327
<i>Fabriks- och produktionsbyggnader</i>					
Avloppsreningsverket	18 431			2 297	16 134
<i>Övriga byggnader</i>					
Magasin vid Lökholmen	316			57	259
Hällö omkl. hus	2 534			388	2 146
Tornet	3 396			755	2 641
	6 246	0	0	1 200	5 046
Byggnader sammanlagt	1 996 631	35 000	0	70 680	1 960 951
Fasta konstruktioner och anläggningar					
Geta ÅVC (tid "Soptippen")	24 903			4 981	19 922
Vattenförsörjningsprojekt	195 717	20 000		5 700	210 017
Vatten och avlopp	3 502			393	3 109
Trafikleder	47 233	30 000		13 318	63 915
Vägbelysning	2 848			570	2 278
	274 203	50 000	0	24 961	299 242
Maskiner och inventarier					
<i>Övriga maskiner och inventarier</i>					
ADB-utrustning	2 285			685	1 599
ADB-utrustning, ek.förv.system	0	15 000		1 875	13 125
Skolans inventarier	10 716	5 000		4 715	11 002
Daghemmets inventarier	8 476			2 543	5 933
Geta FBK, inventarier	0				0
Maskiner och inventarier sammanl.	21 477	20 000	0	9 818	31 659
Pågående nyanläggningar					
Avloppsprojekt	18 018				18 018
	18 018	0	0	0	18 018
Materiella tillgångar totalt	2 426 521	105 000	0	105 460	2 426 061

PLACERINGAR	Ing. balans 2010	Ökning	Minskning	Avsk.	Utg.balans 2010
Aktier och andelar					
<i>Aktier</i>					
Ålands Kraftverks Ab	3 633	0	0	0	3 633
Norra Ålands Industrihus Ab	16 865	0	0	0	16 865
Ålands Idrotts-o. Motionscenter	8 000	0	0	0	8 000
	28 498	0	0	0	28 498
<i>Andelar</i>					
Ålands Telefonandelslag	5 424	0	0	0	5 424
Ålands Vindenergiandelslag	336	0	0	0	336
Andelar i Hällö brygga	1 682	0	0	0	1 682
	7 442	0	0	0	7 442
Aktier och andelar sammanlagt	35 940	0	0	0	35 940
Andelar i kommunalförbund					
De Gamlas hem	40 216				40 216
Norra Ålands Högstadiedistrikt	118 683				118 683
Ålands Omsorgsförbund k.f.	207				207
	159 106	0	0	0	159 106
Placeringar sammanlagt	195 046	0	0	0	195 046
BESTÅNDE AKTIVA TOTALT	2 625 332	111 000	0	108 618	2 627 715